Абдулқодири Бедил

САДУ ЯК ҒАЗАЛ

www.kmt.tj

МИРЗО БЕДИЛ

САДУ ЯК ҒАЗАЛ

Душанбе
«Ирфон»
2008

www.kmt.tj

****

ББК 100.2:10 (тоҷик) 83.3(тоҷ)+83.3(0)9
Р – 105

Муҳаррир: *Б.Раҳимӣ*

Мураттибон: *Б.Раҳимӣ,*
А. Мӯсоев

Мирзо Бедил
Р – 105 Саду як ғазал. – Душанбе: «Ирфон», 2008, 104 саҳ.

Маҷмӯа саду як ғазали дилнишини шоири тавоно ва бузурги тоҷик Мирзо Абдулқодири Бедилро дар бар мегирад.

Он барои дӯстдорони шеъри ноб ва ҳаводорони ғазалиёти шоир дастовези хубе хоҳад шуд.

4700000000–041
Р ———————— - 2008 **ББК 100.2:10 (тоҷик)**
М 501 (12) - 2008

ISBN 978-99947-59–14–9 © Раҳимӣ Б., Мӯсоев А., 2008

www.kmt.tj

Эй мурдаи такаллуф, аз кайфу кам бурун о,
Гоҳе ба рағми дониш девона ҳам бурун о.
То аз гулат чуз исор ранге дигар нахандад,
Сар то қадам чу хуршед дасти карам бурун о.
Танзеҳ бениёз аст аз инкилоби ташбеҳ,
Гӯ, барҳаман ду рӯзе маҳви санам бурун о.
Сад шамъ аз ин шабистон дар худ зад оташу рафт,
Эй хори пойи ҳиммат, з-ин сон ту ҳам бурун о.
Дар арсаи таъайюн бе ростӣ зафар нест,
Ҳар ҷо ба ҷилва ой, бо ин алам бурун о.
Шамъи бисоти ғайрат мапсанд доғи хиффат,
Сарбозӣ он қадар нест собитқадам, бурун о.
Чун ашки чашми ҳайрон бишкан қадам ба домон,
То обурӯ нарезӣ, аз хона кам бурун о.
Шарми ғурури аъмол обе назад ба рӯят,
Эй инфиъоли Кавсар, як ҷабҳа нам бурун о.
Бори хаёли асбоб бар гардани ҳаё банд,
То дӯш хам набинӣ, мижгон ба хам бурун о.
Исботи шахси фитрат бе нафйи ваҳм саҳл аст,
Чун хома чизе аз худ бо ҳар рақам бурун о.
Бедил, зи қайди ҳастӣ саҳл аст бозҷастан,
Гар марди ихтиёрӣ, рав, аз адам бурун о.

www.kmt.tj

КИТОБХОНАИ
Донишгоҳи технологии
Тоҷикистон
БИБЛИОТЕКА
Технологического университета
Таджикистан
ИНВ. № 19799

Оинаи чандин табу тоб аст дили мо,
Чун доғи ҷунун шӯъланиқоб аст дили мо.
Умрест, ки чун оина дар базми хаёлат
Ҳайратнигаҳи як мижа хоб аст дили мо.
Моему ҳамин мавҷи фиреби нафасе чанд,
Сарчашма магӯед, сароб аст дили мо.
Паймонаи мо пур шавад, он дам ки биболем,
Дар базми ту ҳамзарфи ҳубоб аст дили мо.
Оташ зану наззораи бетобии мо кун,
Ҷуз сӯхтан охир ба чӣ боб аст дили мо?!
Лаъли ту ба ҳарф омаду додем дил аз даст,
Яъне ба суоли ту ҷавоб аст дили мо.
Мо ҷуръакаши соғари саршори гудозем,
Шабнамсифат аз олами об аст дили мо.
То чист саранҷоми шумори нафас охир?
Умрест, ки дар пойи ҳисоб аст дили мо.
Ҳасратсамари кӯшиши беҳосили хешем,
Азбаски нафас сӯхт, кабоб аст дили мо.
Дарё ба ҳубобе чӣ қадар ҷилва фурӯшад?
Оинаи васлему ҳиҷоб аст дили мо.
Сад санг шуд оинаву сад қатра гуҳар баст,
Афсӯс, ҳамон хонахароб аст дили мо.
То ҷунбиши тори нафас афсонатироз аст,
Бедил, ба каманди раги хоб аст дили мо.

www.kmt.tj

Эй қиёмат субҳхези лаъли хандони шумо,
Шӯри сад саҳро ҷунун гарди намакдони шумо.
Чашми оҳу ҳалкаи гирдоби баҳри ҳайрат аст
Дар тамошои рами ваҳшиғизолони шумо.
Ишрат аз ранг аст, ҳар ҷо гул бисоторо шавад,
Муфти ҷоми мо, ки мегардад ба даврони шумо.
Аз садаф резад гуҳар в-аз писта мағз ояд бурун,
Чун шавад гарми такаллум лаъли хандони шумо.
Эй тароватгоҳи ишрат, навбаҳори боғи ноз,
Бод чашми мо сафоли ҷӯши райҳони шумо.
Беш аз ин натвон ба абрӯи тағофул сохтан,
Шишаи дил хок шуд дар тоқи нисёни шумо.
Мо сияҳбахтон ба навмедӣ муҳайё кардаем
Як чароғон доғи дил дур аз шабистони шумо.
Бистару болини ман умрест қатъи роҳат аст,
Бар дами шамшер зад хобам зи мижгони шумо.
Норасо афтодаем, эй барқтозон, ҳиммате,
То ғубори мо занад дасте ба домони шумо.
Оламе дар ҳасрати вазъи иборат мурдааст,
Маънии мо, кист то фаҳмад зи девони шумо.
Аз ғубори ҳарду олам пок берун ҷастааст
Бедили овора, яъне хонавайрони шумо.

www.kmt.tj

Ба мехри модари гетӣ макаш ранҷи умед ин ҷо,
Ки хунҳо мехӯрад, то шир мегардад сафед ин ҷо.
Муқими норасоӣ бош пеш аз хок гардидан,
Ки сайъи ҳар ду олам чун арақ хоҳад чакид ин ҷо.
Муҳит аз ҷунбиши ҳар қатра сад тӯфон ҷунун дорад,
Шикасти ранги имкон буд, агар як дил тапид ин ҷо.
Гудози нестӣ аз интизорам барнамеорад,
Зи хокистар шудан гул мекунад чашми сафед ин ҷо.
Зи сози улфатоҳанги адам дар пардаи гӯшам
Навое мерасад, к-аз бехудӣ натвон шунид ин ҷо.
Дар ин меҳнатсаро оинаи ашки ятимонам,
Ки дар бедаступойӣ ҳам маро бояд давид ин ҷо.
Кабоби хомсӯзи оташи ҳасрат диле дорам,
Ки ҳар ҷо бенавое сӯхт, дудаш сар кашид ин ҷо.
Ниёзи саркашони ҳусн ошӯби дигар дорад,
Камингоҳи тағофул шуд, агар абрӯ хамид ин ҷо.
Тапишҳои нафас аз пардаи таҳқиқ мегӯяд,
Ки то аз худ асар дорӣ, нахоҳӣ орамид ин ҷо.
Баланд аст онқадарҳо ошёни аҷзи мо, Бедил,
Ки бе сайъи шикасти болу пар натвон расид ин ҷо.

www.kmt.tj

Пеши он чашми сухангӯ мавҷи май дар ҷомҳо,
Чун забони хомӯшон печида сар дар комҳо.
Ранги хубиро зи чашми ӯ бинои дигар аст,
Равғани тасвир дорад ҳусн аз ин бодомҳо.
Мавҷи дарёро тапидан рақси айши зиндагист,
Бисмили ӯро ба беоромӣ аст оромҳо.
Аз мазоқи ноз агар ғофил набошад коми шавқ,
Метавон сад бӯса лаззат бурдан аз дашноомҳо.
Чун хати паргор агар мақсад далели аҷз нест,
Пойи оғоз аз чӣ мебӯсад сари анҷомҳо?
Аз гирифтории мо бо ишқ зеби дигар аст,
Боли мурғон меравад мижгони чашми домҳо.
Шӯҳраи олам шудан мушкил бувад бе дарди сар,
Рӯзу шаб чин бар ҷабин дорад нигин аз номҳо.
Сахт душвор аст қатъи роҳи иқлими адам,
Ҳамчу пайки умр бояд аз нафас зад гомҳо.
Мақсади вахшатхиромони нафас фаҳмиданист,
Бе суроғе нестанд иң бӯйигулэҳромҳо.
Нашъаи айше, ки дорад ин чаман, хамёза аст,
Бар пари товус мебандам бароти ҷомҳо.
Ҳеҷ кас дар олами иқбол фориғбол нест,
Рахш натвон тохтан, Бедил, ба пушти бомҳо.

www.kmt.tj

Чу ашк он кас ки мечинад гули айш аз тапиданҳо,
Бувад дилтанг, агар гавҳар шавад аз орамиданҳо.
Зи бас омаст дар ваҳшатсарои даҳр бетобӣ,
Дили ҳар зарра дорад дар қафас чандин тапиданҳо.
Маҷӯ овозаи шӯҳрат зи оҳанги сабукрӯҳон,
Садои боли мурги ранг набвад дар париданҳо.
Нигаҳ дар дидаи ҳайрони мо шӯхӣ намедонад,
Ба ранги чашми шабнам дурди ин миност диданҳо.
Дуто кардем охир хешро дар хидмати пирӣ,
Расонидем бори зиндагонӣ то хамиданҳо.
Зи равнақ бозмемонад, чу мино шуд зи май холӣ,
Шикасти ранг зоҳир мешавад дар хун кашиданҳо.
Маро аз печу тоби гирдбод ин нукта шуд равшан.
Ки дар роҳи талаб меъроҷи домон аст чиданҳо.
Зи қатъи улфати дилҳо ҳасуд осуда наншинад,
Шавад хамёзаи миқроз афзун дар буриданҳо.
Гудози дарди навмедӣ тамошои дигар дорад,
Ба ранги ашки носурам назарбози чакиданҳо.
Ҳубоб аз мавҷ ҳаргиз сарфаи тоқат намебинад,
Зи боли мо гираҳ во мекунад охир тапиданҳо.
Зи ҳастӣ гар бурун тозӣ, адам дар пеш меояд,
Дар ин водӣ мақоме нест гайр аз норасиданҳо.
Маҷӯ аз тифлхуён фитрати озодагон, Бедил,
Ба парвози нигаҳ кай мерасад ашк аз давиданҳо?

www.kmt.tj

Ҳайф, к-аз ифлос навмедӣ фазояд мардро,
Даст агар кӯтоҳ шуд, бар дил нашояд мардро.
Аз таназзулҳост, гар дар олами озодагӣ
Чини пешнонӣ ба ёди доман ояд мардро.
Чун табиъатҳои зан гулкарда гир осори нанг,
Дар фусӯси молу зар гар даст сояд мардро.
Ҷадвали обу хиёбони чаман манзури кист?
Захми майдонҳо кашад, то дил кушояд мардро.
Як тағофул мекунад саркӯбии сад кӯҳсор ,
Дар сухан мебояд аз ҷо дарнаёяд мардро.
Домани Рустам таконад бар сари ин ҳафт хон,
Дасти гайрат, то ғубор аз дил зудояд мардро.
Дар мизоҷи дона омодаст таъсири Замин,
Ҳез кам пайдо шавад, гар зан назояд мардро.
Ногузири рагбати иқбол бояд зистан,
Ҷоҳи дунё сурати зан менамояд мардро.
Ҷавҳари ғайрат дар ин майдон намемонад ниҳон,
Тег мегардад забону меситояд мардро.
Гар зи симу зар вафо хоҳӣ, ба хиссат ҷаҳд кун,
Қаҳба маҳкум аст аз имсоке, ки шояд мардро.
Бедил, ин дунё на имрӯз имтиҳонгоҳ асту бас,
То ҷаҳон боқист, зан меозмояд мардро.

www.kmt.tj

Ҳирс фурсатинтизору даври ранг аст осиё,
Дил зи навбат ҷамъ кун, пур бедаранг аст осиё.
Саъйи рӯзӣ бо балои беамон ҷӯшидан аст,
Бештар дар гардиш аз боди туфанг аст осиё.
Як надомат кори чандин донаи дил мекунад,
Гар тавонӣ даст бар ҳам суд, нанг аст осиё.
Аз ману мо ҳар чӣ андӯзӣ, гудози нестист,
Ошиқи ин хармани оташбачанг аст осиё.
Санг ҳам ойинаи таҳқиқ сайқал мезанад,
Умрҳо шуд дар талоши рафъи занг аст осиё.
То қиёмат гардиши афлок дар кор асту бас,
Кас нафаҳмид ин, ки мегардад, чӣ ранг аст осиё?
То нафас боқист, гирди ризқ мегардида бош,
Об чун вомонад аз рафтор, ланг аст осиё.
Зери гардун ноумеди амн то кай зистан?
Донаҳо з-ин ҷо бурун оед, танг аст осиё.
Осмон ҳам то куҷо дар фикри мардум таг занад?
Басқи рӯзихор бисёр аст, данг аст осиё.
Не заминат офияти оҳ аст, не чархи баланд,
То чӣ хоҳӣ тарф баст, охир дусанг аст осиё.
Бедил, аз гардун саломат чашм натвон доштан,
Алвидоъ, эй дона, гӯ, коми наҳанг аст осиё.

www.kmt.tj

Дар талаб то чанд резӣ обрӯи комро?
Як сабақ шогирди истиғно кун ин ибромро.
Доғ будан дар хумори матлаби ноёб чанд?
Пухта натвон кард з-оташ орзӯи хомро.
Магзар аз мавқеъшиносӣ, варна дар арзи ниёз
Беш аз оруғ аст нафрат оҳи беҳангомро.
Мехиромад пеш-пеши дил тапишҳои нафас,
Ваҳшат аз нахчир ҳам беш аст ин ҷо домро.
Монеъи сайри сабукрав пойи хоболуда нест,
Боли парвоз аст зиндони нигинҳо номро.
Дурии мақсад ба қадри дастгоҳи ҷустуҷӯст,
Қатъ кун ваҳму хаёли қосиду пайғомро.
Ҳусни мутлақ доштам, худбиниам оина кард,
Инқадарҳо ҳам асар мебудааст авҳомро.
Чун ғубори шишаи соъат тасаллидушмане,
Аз мизоҷи хоки мо ҳам бурдаанд оромро.
Зиндагӣ то кай ҳалоки Каъбаву дайрат кунад?
Беҳ, ки аз дӯш афканӣ ин ҷомаи эҳромро.
Аз тагофул то нигоҳи чашми хубон фарқ нест,
Нашъа якранг аст ин ҷо дурду софи ҷомро.
Ҳалқаи он зулф равнақ аз ғубори дил гирифт,
Дуди оҳи сайд бошад сурма чашми домро.
Кай равад фикри мазаррат аз мизоҷи аҳли кин?
Мор натвонад ҷудо аз заҳр дидан комро.
Арзи матлаб дигару изҳори санъат дигар аст,
Бедил, аз оина натвон ёфт вазъи ҷомро.

www.kmt.tj

Ишқ чун ғарми талаб созад сари пуршӯрро,
Шӯълаи афсурда пиндорад чароғи Турро.
Бениёзӣ баски муштоқи лиқои аҷз буд,
Кард холи рӯйи дасти худ Сулаймон мӯрро.
Аз фалак бе нола коми дил намеояд ба даст,
Шаҳд хоҳӣ, оташе зан хонаи занбӯрро.
Аз шикасти дил чӣ ишратҳо, ки барҳам хурду рафт,
Мӯйи чинӣ шом ҷӯшонд аз саҳар фағфурро.
Орзуманди туро сайри гулистон офат аст,
Накҳати гул теғ бошад соҳиби носурро.
Сӯхтан дар ҳар сифат манзури ишқ афтодааст,
Машраби парвона аз оташ надонад нурро.
Софу дурде нест дар хумхонаи таҳқиқ, лек
Дор боло бурд шӯри нашъаи Мансурро.
Гар диле дорӣ, ту ҳам хун созу соҳибнашъа бош,
Май шудан махсус набвад донаи ангурро.
Дар тариқи нафъи худ кас нест муҳтоҷи далел,
Бе асо роҳи даҳан маълум бошад кӯрро.
Хушнамо набвад ба пирӣ арзи андоми шабоб,
Лофи гармӣ сард бошад накҳати кофурро.
Бар умеди васл мушкил нест қатъи зиндагӣ,
Шавқи манзил мекунад наздик роҳи дурро.
Нағма ҳам дар нашъапаймоӣ қиёмат мекунад,
Мавҷи май тор аст, Бедил, косаи танбӯрро.

www.kmt.tj

Ақбае дигар набошад рӯҳи аз тан растаро,
Нест бими сӯхтан дуди зи оташ ҷастаро.
Шиква аз гардун далели тангдастиҳои мост,
Нола дар парвоз бошад тоири парбастаро.
Интизоми офият аз олами касрат махоҳ,
Бесабот аст эътибори рангу бӯ гулдастаро.
Ҳамчу сарв озодагонро қайди улфат ростист,
Хатти мистар дом бошад мисраъи барҷастаро.
Аз забони чарбу нарми халқ дорам вахшате,
К-аз даҳони шер нашносам даҳони пистаро.
Ҷавҳари ворастагон мушкил, агар монад ниҳон,
Роҳ дар чашм аст гарди бар замин наншастаро.
Аз шикастан дил намеафтад зи чашми эътибор,
Кас намехоҳад тахи по шишаи бишкастаро.
Мавҷ, чун бо якдигар ҷӯшид, гавҳар мешавад,
Дил тавон гуфтан нафасҳои ба ҳам пайвастаро.
Ғунчаҳо дар бистари захми ҷигар осудаанд,
Эй насим, оташ мазан дилҳои улфатхастаро.
Бо каломи обдорат кай расад лофи гуҳар?
Бедил, ин ҷо эътиборе нест ҳарфи бастаро.

www.kmt.tj

Гар даме бӯси кафат гардад муяссар теғро,
То абад рағҳои ғул болад зи ҷавҳар теғро.
Аз кудурат барнамеояд мизоҷи кинаҷӯ,
Бештар дорад ҳамин зангор дар бар теғро.
Эй ки дорӣ сайри ғулзори шаҳодат дар хаёл,
Боядат аз шавқ зад чун сабза бар сар теғро.
Айш хоҳӣ, сайди офат шав, ки монанди ҳилол
Чарх абрӯ мекунад бар чашми соғар теғро.
Пардаи найранги тӯфон буд шавқи бисмилам,
Хунам охир кард бозуи шиновар теғро.
То магар якбора гардад қатъ роҳи ҳастиям,
Чун дами миқроз мехоҳам дупайкар теғро.
Мавҷи тӯфон мезанад ҷӯйи ба дарё муттасил,
Ҷавҳари дигар бувад дар дасти Ҳайдар теғро.
Ҳар киро дил аз ғубори кинаҷӯйиҳо тиҳист,
Мекашад ҳамчун наём осуда дар бар теғро.
Дил ба уммеди талофӣ метапад, аммо куҷост
Он қадар захме, ки хобонад ба бистар теғро?
Бедил, аз ҳар мисраъам мавҷи назокат мечакад,
Кардаам ранғин ба хуни сайди лоғар теғро.

www.kmt.tj

Меҳ̄урад хун нафас андар дили ғампешаи мо,
Ҷавҳари теғ бувад хору хаси бешаи мо.
Баски чун шамъ ба ғам нашвунумо ёфтаем,
Шӯъларо мавҷи тароват шумурад решаи мо.
Сахтии даҳр зи сабри дили мо зинҳорист,
Об шуд тоқати санг аз ҷигари шишаи мо.
Қадди ҳамгашта ҳамон нохуни Фарҳоди ғам аст,
Саъй беҷост ба ҷуз ҷонканӣ аз тешаи мо.
Шуғли расвоию мастурии аҳвол балост,
Кош, оройиши бозор диҳад пешаи мо.
Шӯри занҷири ҷунун аз нафаси мо пайдост,
Накҳати зулфи кӣ печида бар андешаи мо?
Чашми уммед надорем зи кишти дигарон,
Дили мо донаи мо, нолаи мо решаи мо.
Хомӯшиҳо сабақи мактаби бетобӣ нест,
Яккалам нола бувад машқи найи бешаи мо.
Нашъаи машраби беранғӣ аз он софтар аст,
Ки шавад мавҷи парӣ дурди таҳи шишаи мо.
Бедил, аз фитрати мо қасри маъонист баланд,
Поя дорад сухан аз курсии андешаи мо.

www.kmt.tj

Ҳар кучо таслим бандад бар миён шамшерро,
Мекунад чун мавчи гавҳар безабон шамшерро.
Саркашӣ вақфи тавозуъ кун, ки бар гардун ҳилол
Мекунад гоҳе сипар, гоҳе камон шамшерро.
То ба худ ҷунбӣ, сипарафкандаи хокию бас,
Гӯ, биёвезад ғурур аз Осмон шамшерро.
Бисмилоҳангони таслимат муҳайё кардаанд
Ҷабҳаи шавқе, ки донад остон шамшерро.
Ҳусн то сар дод абрӯро ба қатли ошиқон,
Қабза шуд ангушти ҳайрат дар даҳон шамшерро.
Гашт аз хоби гарон чашмат ба хуни мо далер,
Мекунад бебоктар санги фасон шамшерро.
Зоил аз зиннат нагардад ҷавҳари мардонагӣ,
Қабзаи зар аз буриш монеъ мадон шамшерро.
Бар шуҷоъатпеша нанг аст аз таҳаввур дам задан,
Ҳарфи ҷавҳар барнаёяд аз забон шамшерро.
Бисмили мавҷи майам, захмам ҳамон хамёза аст,
Дар лаби соғар кун, эй қотил, ниҳон шамшерро.
Навбаҳори ишратам, Бедил, ки бо ин лоғарӣ
Хуни сайдам кард шохи арғувон шамшерро.

www.kmt.tj

Имшаб зи сози мино ғарм аст ҷойи мутриб,
Кӯк аст қулқули май бо нағмаҳои мутриб.
Дарюза чашм дорем аз косаҳои танбӯр,
Дар ҳаққи мо баланд аст дасти дуъои мутриб.
Сад ранг оҳи ҳасрат печидаем дар дил,
Ин нозу он ниёз аст аз мо ба пойи мутриб.
Кайфияти баму зер мафҳуми анҷуман нест,
Дар парда то чӣ бошад манзури ройи мутриб?
З-он чеҳраи арақнок ҳайрони ҳарфу савтем,
Ҳар ҷост гар садое, дорад ҳаёи мутриб.
Шӯри лаби ту моро нагзошт дар дили хок,
Оташ ба найситон зад охир ҳавои мутриб.
Номаҳрамони айшанд бегонагони соқӣ,
В-аз дард бенасибанд ноошнои мутриб.
Ҳарчанд восароянд сад раҳ таронаи ҷоҳ,
Ин ғниё надоранд файзи ғанои мутриб.
То мо хамӯш будем, шавқи ту бенафас буд,
Аз най баланд гардид шӯри навои мутриб.
Узри димоғи мастон масмӯи ҳеҷ кас нест,
Ё Раб, ки ғесӯи чанг афтад ба пойи мутриб.
Қонун ба захма нозон, даф аз тапонча хандон,
Бар сози мо фитодаст яксар балои мутриб.
Бедил, кӣ раҳм мекард бар сахтҷонии мо?
Нохун агар намебуд зӯрозмои мутриб.

www.kmt.tj

КИТОБХОНА
Донишгоҳи технологии
Тоҷикистон
БИБЛИОТЕКА
Технологического университета
Таджикистана
ИНВ. № 19799

Бе латофат нест, азбас ваҳшатоҳанг аст об,
Гар дари роҳат занад, ҳамчун гуҳар санг аст об.
Фитнатӯфон аст арзи рангу бӯйи ин чаман,
Дар тилисми хок, ҳайронам, чӣ найранг аст об?
Нашъаи равшандилӣ пур бехумор афтодааст,
Аз сафои табъ доим шиша дар чанг аст об.
Чун гиребонгир шуд ёри мувофиқ, душман аст,
Гар бипечад дар гулӯ, бо теғ якранг аст об.
Бо гудози яъс аз худ рафтанам дил мебарад,
Нағмаҳо дорад чакидан, ҳар куҷо чанг аст об.
Маҳмили мо-оҷизон бар дӯши лағзиш бастаанд,
Сад кадам аз мавҷ агар пайдо кунад, ланг аст об.
Дурии марказ ҷаҳонерост таклифи низоъ,
То ҷудо аз санг шуд, бо шӯъла дар ҷанг аст об.
Бе кудурат нест дар касрат сафои ваҳдатам,
То ба гулшан роҳ дорад, сарфи сад ранг аст об.
Обрӯ натвон ба пеши нокасон чун шамъ рехт,
Эй тамаъ, шарме, ки ин ҷо шӯъла дар чанг аст об.
Хонадорӣ доғи кулфат мекунад ворастаро.
Дар дили оина, Бедил, сарбасар занг аст об.

www.kmt.tj

То зулфат соя овезад ба тарфи Офтоб,
Хатти мушкинат шикаст орад ба ҳарфи Офтоб.
Дида дар идроки оғӯши хаёлат оҷиз аст,
Зарра кай ёбад канори баҳри тарфи Офтоб?
Бинияш он мисраи олист, к-аз андози ҳусн,
Дахли нозаш дорад ангуште ба ҳарфи Офтоб.
Зулмати моро фурӯғи нури ваҳдат ҷозиб аст,
Соя охир меравад аз худ ба тарфи Офтоб.
Баски иқболи ҷунуни мо баланд афтодааст,
Метавон урёнии мо кард сарфи Офтоб.
Дар арақ эъҷози ҳусни ӯ тамошо карданист,
Шабнами ғул мечакад он ҷо зи зарфи Офтоб.
Ҳар куҷо бо меҳри рухсори ту лофи ҳусн зад,
Ҳам зи партав бар Замин афтод ҳарфи Офтоб.
Мо адамсармоягонро лофи ҳастӣ нодир аст,
Зарра ҳайрон аст дар вазъи шигарфи Офтоб.
Баски дар наззораи меҳри ҷамоли ӯ гудохт,
Мавҷи шабнам мезанад имрӯз барфи Офтоб.
Ҷонфишониҳост, Бедил, дар тамошои рухаш,
Чун саҳар кун нақди умри хеш сарфи Офтоб.

www.kmt.tj

Субҳдам сайёра бол афшонд аз домони шаб,
Вақти пирӣ рехт аз ҳам оқибат дандони шаб.
Ашки ҳасрат лозими сози раҳил афтодааст,
Шабнами субҳ аст осори нами мижгони шаб.
Барнемояд баёзи чашми оҳу аз савод,
Субҳи иқболи ҷунунам нашканад паймони шаб.
Дар ҳавои дуди савдо ҳушам аз сар рафтааст,
Ошён аз даст дод ин мург дар тайрони шаб.
Дар хами он зулф хун шуд тоқати дилҳои чок,
Субҳи мо охир шафақ гардид дар зиндони шаб.
Бо ҷамолаш дод ҳар ҷо дасти байъат Офтоб,
Турраи мушкини ӯ ҳам тоза кард имони шаб.
Аз ҳаводис файзи маънӣ мебаранд аҳли сафо,
Мефурӯзад шамъи субҳ аз ҷунбиши домони шаб.
Мужда, эй шавқи гирифторӣ, ки бозам мерасад
Накҳати зулфи касе аз дашти мушкафшони шаб.
Хатти ӯ бар субҳ, пиндорӣ, шабехунномаест,
Рӯйи ӯ фардест гӯйӣ, дар шикасти шони шаб.
Ламъа субҳе, ки мегӯянд дар олам куҷост?
Ин қадарҳо хоби ғафлат нест ҷуз бурҳони шаб.
Гӯшагири вусъатободи ғубори ҷаҳл бош,
Пардапӯши як ҷаҳон айб аст Ҳиндустони шаб.
Бедил, аз печухами зулфаш раҳоӣ мушкил аст,
Бар каримон саҳл набвад рухсати меҳмони шаб.

www.kmt.tj

Файзи ҳаловат аз дили бекибрукин талаб,
Занбӯрро зи хона барор, ангубин талаб.
Бепарда аст ҳусни ғано дар либоси фақр,
Дасти расо зи кӯтаҳии остин талаб.
Дил ҷамъ кун зи бому дари офиятфусун,
Осудагӣ зи хонабадӯшони зин талаб.
Пашминапӯш рав ба фусурдансарои шайх,
Фасли шито муҳофазат аз пӯстин талаб.
Дасти талаб ба ҳар чӣ расад, муфти аҷз гир,
Дур аст Осмон, ту мурод аз Замин талаб.
Гулҳои ин чаман ҳама дар зери пойи туст,
Эй ғофил аз адаб, нигаҳи шармгин талаб.
З-ин ҷилваҳо, ки дар назарат саф кашидааст,
Оинадории нафаси вопасин талаб.
Умр аз талоши бод ба каф чун нафас гузашт
Чизе наёфт кас, ки биярзад ба ин талаб.
Дил дархури шикаст ба иқлими унс тохт,
Чинӣ ҳамон ба ҷодаи мӯ рафт Чинталаб.
Шабнам висоли гул талабид, об шуд зи шарм,
Аз ҳар кӣ ҳар чӣ металабӣ, инчунин талаб.
Ин остон ҳаваскадаи арзи ноз нест,
Шояд ба саҷдае бихарандат, ҷабин талаб.
Бедил, хароши чеҳраи иқбол шӯҳрат аст,
Ибрат зи корхонаи нақши нигин талаб.

www.kmt.tj

Ғар ба ин гармист оҳи шӯълазои андалеб,
Шамъ равшан метавон кард аз садои андалеб.
Офати ҳуши асирон барқи дидор асту бас,
Мезанад ранги гул оташ дар бинои андалеб.
Пунбаи шабнам ба гӯши ғунча доғи лола шуд,
Беш аз ин натвон шунидан моҷарои андалеб.
Ишқро бе дастгоҳи ҳусн шӯҳрат мушкил аст,
Аз забони барги гул бишнав навои андалеб.
Ҷойи он дорад, ки чун сунбул ба рағми боғбон
Реша дар гулшан давонад хори пои андалеб.
Дилбаронро танг дорад фикри сайди ошиқон,
Ғунча сар то по қафас шуд аз барои андалеб.
Матлаби ушшоқ аз изҳор ҳам маълум нест,
Кист, то фаҳмад забони муддаъои андалеб?
Сози дилтангӣ ба ин оҳанг ҳам мебудааст,
Гарм кардам аз лаби хомӯш ҷои андалеб.
Решаи дилбастагӣ дар хоки ин гулшан набуд,
Рафт гул ҳам дар қафои нолаҳои андалеб.
Монеи қатли заифон ҷуз мурувват ҳеҷ нест,
В-арна аз гул кас нахоҳад хунбаҳои андалеб.
Дар чаман рафтем, сози нола сайроҳанг шуд,
Ҷилваи гул кард моро ошнои андалеб.
Оҳи муштоқон насими навбаҳори ёди ӯст,
Рангҳо хуфтаст, Бедил, дар садои андалеб.

www.kmt.tj

Аз ин бисот касе доғи орамидан рафт,
Ки бо вуҷуди нафас ғофил аз тапидан рафт.
Дар ин чаман сари таслими офатем ҳама,
Гуле ки барқи хазонаш назад, ба чидан рафт.
Зи бас гудози таманно ба дил гираҳ кардем,
Нафас чу ашк ба дарюзаи чакидан рафт.
Кабоби ғайрати он раҳравам, ки ҳамчу самар
Ба пошикастагии ранг то расидан рафт.
Зи баски қатъи таъаллуқ зи хеш душвор аст.
Чу гоз муддати умрам ба лаб газидан рафт.
Наям чу ашк ба роҳи ту доғи навмедӣ,
Сари суҷуд саломат, агар давидан рафт.
Маҷӯ зи мардуми бемаърифат дами таслим,
Зи сарв аз раҳи беҳосилӣ хамидан рафт.
Суроғи ҷилва зи мо бехудон магиру мапурс,
Баҳори ҳайрати оина дар надидан рафт.
Фасонае зи рами фурсати нафас хондем,
Ба лаб накарда гузар он сӯйи шунидан рафт.
Хаёли ҳастии мавҳум реша пайдо кард,
Ба фикри хоб матан, фасли орамидан рафт.
Ба ҷаҳд маснади иззат намешавад ҳосил,
Наметавон ба фалак, Бедил, аз давидан рафт.

www.kmt.tj

Андеша дар назокати маънӣ камол дошт,
Ҳусни фуруғи меҳр ниқоби ҳилол дошт.
Шерозаи ғубори ҳавас гашт хичлатам,
Хокам тасаллӣ аз араки инфиъол дошт.
Дил рафт аз барам ба фусуни ҳавои васл,
Ин ғунча дар кушудани оғӯш бол дошт.
Аз худ рамиданест уручи димоги ман,
Ҷомам назар зи гардиши чашми ғизол дошт.
Тухми адаб ба решаи шӯхӣ намезанад,
Мавҷи гуҳар забонае агар дошт, лол дошт.
Ҳуснат ба доди ҳайрати оина мерасад,
Охир лаби хамӯшии мо ҳам суол дошт.
Дилро ғами видоъи ту дар хун нишонда буд,
Ҳоли хуше надошт, ки гӯям чӣ ҳол дошт?!
Пургӯйии ман офати огоҳии дил аст,
Оина буд, то нафасам эътидол дошт.
Мурдему аз ғубори ду олам ба дар задем,
Эй офият, бибол, ки ҳастӣ вабол дошт.
Ғоратгари баҳори нишотам шукуфтагист,
То ғунча буд дил, чамане дар хаёл дошт.
Бедил ҳазор ҷилва дар оинаат гузашт,
Он шахс, ку, ки ин ҳама арзи мисол дошт?!

www.kmt.tj

Баҳри розам, печутоби фикр гирдоби ман аст,
Шӯхии табъи расо амвоҷи бетоби ман аст.
Софи маънӣ кард мустағнӣ зи дурди суратам,
Чун бати май ботини ман олами оби ман аст.
Шӯри шавқам пардаи оҳанги сози бехудист,
Нолаи ман чун сипанд афсонаи хоби ман аст.
Дар сафои ҳайратам маҳв аст нақши коинот,
Ин катон гумгаштаи оғӯши маҳтоби ман аст.
То камони ваҳшатам дар қабзаи ворастагист,
Дургардиҳо зи мардум тири партоби ман аст.
Ҷабҳаам фарши суҷуди аҳли таслим асту бас,
Қомате дар ҳар куҷо хам гашт, меҳроби ман аст.
Гӯшаи амне зи чашми баста дорам чун ҳубоб,
Гар назар вомекунам бар хеш. селоби ман аст.
Гашт изҳори ҳунар беобрӯиҳои ман,
Ҷавҳарам чун оина реги таҳи оби ман аст.
Ҷоме аз хумхонаи ирфон ба даст овардаам,
Соф гардидан зи ҳастӣ бодаи ноби ман аст.
Ғафлатам, Бедил, иёри имтиҳони ҳушҳост,
Ҳамчу махмал доми хоби дигарон хоби ман аст.

www.kmt.tj

Ҷоее ки нӯҳ фалак зи ҳаё сар фиканда аст,
Чун гул чамандимоғии иқбол ханда аст.
Дидем дастгоҳи ғурури сабуксарон,
Сармояи кулоҳи ҳама пашми канда аст.
Мансубаи хирад ҳамаро моти ваҳм кард,
З-ин арса хокбозии тифлон баранда аст.
Аз хок барнадошт фалак, ҳар қадар хамид,
Боре, ки пирӣ аз хами дӯшам фиканда аст.
Бар айби халқ хӯрда нагиранд марҳамон,
Эй бехабар, ману ту Худо нест, банда аст.
Номӯси эҳтиёҷ ба ҳиммат нигоҳ дор,
Дасти тиҳӣ ҷунуни гиребондаранда аст.
То тешаат ба по нахӯрад, жоҳо мабош,
Дандон, даме ки пеш фитад лабгазанда аст.
Аз яъси муддаъо раҳи ором рафта гир,
Ин дашт тахтаи кафи афсӯси ранда аст.
Моро маоли кори тараб бедимоғ кард,
Бӯйи гули чароғ дар ин базм ганда аст.
Бедил, мабош ғарраи сомони эътибор,
Ҳарчанд ранг бол надорад парранда аст.

www.kmt.tj

Чашме , ки надорад назаре, ҳалқаи дом аст,
Ҳар лаб, ки сухансанҷ набошад, лаби бом аст.
Беҷавҳарӣ аз ҳарзадароист забонро ,
Теғе, ки ба зангор фурӯ рафт, наём аст.
Мағрури камолӣ, зи фалак шиква чӣ лозим?
Кори ту ҳам аз пухтагии табъи ту хом аст.
Бигзар зи ғано то нашавӣ душмани аҳбоб,
Аввалсабақи ҳосили зар тарки салом аст.
Гӯянд: биҳишт аст ҳамон роҳати ҷовид,
Ҷойе ки ба доғе натапад дил, чӣ мақом аст.
Эй шӯъла умеди нафаси сӯхта то чанд?
Фардост ки парвози ту фарсудаи дом аст.
Навмедиям аз қайди ҷаҳон шиква надорад,
Бо дому қафас тоири паррехта ром аст.
Кай субҳ ниқоб афканад аз чеҳра, ки имшаб
Оинаи бахти сияҳам дар кафи шом аст.
Не сабр ба дил монду, на ҳайрат ба назарҳо,
Эй сели дилу барқи назар, ин чӣ хиром аст? .
Мастанд асирони хамупечи муҳаббат,
Дар ҳалқаи гесӯи ту зикри хати ҷом аст.
Чашми ту набастаст магар гуфтушунудат?
Маҳви худӣ, эй бехабар, афсона кадом аст.
Бедил, ба гумон маҳви яқинам, чӣ тавон кард?
Камфурсатӣ аз васлпарастон чӣ паём аст?

www.kmt.tj

Хатти хубон ҳам ҳарифи табъи ваҳшатпеша нест,
Тухми шабнам аз раги гул дар тилисми реша нест.
Пириям роҳи фано бар зиндагӣ ҳамвор кард.
Бесутуни умрро ҷуз қомати ғам теша нест.
Дастгоҳи маънии нозук суханро зевар аст,
Ҷавҳари ин теғ ҷуз печухами андеша нест.
Пой дар доман кашидан нашъаи ҷамъият аст,
Бодаи моро чу шабнам эҳтиёҷи шиша нест.
Рози ҳастӣ яккалам омодаи барқи фаност,
Мушти хошоке, ки натвон сӯхтан, дар беша нест.
Об гардидем, бар ҳар гул ки чашме дӯхтем,
Шабнами моро ба ғайр аз худгудозӣ пеша нест.
Дил зи мақсад ғофилу он гоҳ лофи ҷустуҷӯ,
Шарм дор аз маънии лафзе, ки дар андеша нест.
Пайкари хамгашта иншо мекунад мӯйи сафед,
Мавҷи ҷӯйи шир бе имдоди оби теша аст.
Аз сари афтода побарҷост бунёдам чу шамъ,
Нахли таслими маро ғайр аз тавозӯъ реша нест.
Бедил, аз хешон намебояд иъонат хостан,
Мӯмиёӣ чорафармои шикасти шиша нест.

www.kmt.tj

Худнамоиҳо касофатҷавҳарист,
Шиша, то дар санг мебошад, парист.
Эътибор ин ҷо надорад офият,
Шамъ сар то пош помоли сарист.
Сарф гул нокарда, озодӣ маҳоҳ,
Ин самар вақфи баҳори бебарист.
Пунба неҳ дар гӯшу вокаш беҳалал,
Хонаи осудағӣ қулфаш карист.
Бехудиро чорсӯйи ноз кун,
Ранг гардондан дукони ҷавҳарист.
Оташам, оташ, мапурс аз кисватам,
Ҳар чӣ мепӯшам, ҳамон хокистарист.
Инфиъоли саҷда з-он дар мебарад,
Бар ҷабини ман арақ бояд гирист.
Рангҳо яксар шикастомодаанд,
Ин гулистон олами миногарист.
Яққалам мӯйи шиканпарвардаем,
Паҳлуи мо нардбони лоғарист.
Фитрат аз норостӣ чап мехӯрад,
Лағзиши ин хома аз бемистарист.
Васл пайғом аст, чун омад ба ҳарф,
То худое гуфтаӣ, пайғамбарист.
Мардро дар халқ мунсиф зистан
Бар сипеҳри авҷи иззат меҳварист.
Чун арақ ғавҳарфурӯши хиҷлатем,
Қиммати мо инфиъоли муштарист.
Бедил, аз бунёди мо хиҷлат нарафт,
Хоки мо чун об мавзӯъи тарист.

www.kmt.tj

Дар хаёлободи роҳат огаҳӣ номаҳрам аст,
Ҷилва нанмояд биҳишт, он ҷо ки ҷинси одам аст.
Дар назарҳо гарди ҳайрат, дар нафасҳо шӯри аҷз,
Сози базми зиндагониро ҳамин зеру бам аст.
Подшоҳӣ дар тилисми серчашмӣ бастаанд,
Косаи чашми гадо гар пур шавад, ҷоми Ҷам аст.
Аз дуто ғаштан надорад чора нахли мевадор,
Қомати ҳар кас ба зери бор меояд хам аст.
Яъстамҳид аст ин уммедҳо, ҳушёр бош,
Ҳар қадар арзи амалҳо беш фурсатҳо кам аст .
Бо фурӯғи ҷилваат наззорагиро тоб ку?
Ранги гул чун оташ афрӯзад, сипандаш шабнам аст.
Дар бинои ҳайрат аз ҳусни ту мебинам халал,
Хонаи оина ҳам барпо ба девори нам аст.
Дарси ибратҳои моро нусхае даркор нест,
Чашми оҳуро саводи хеш сармашқи рам аст.
То нафас боқист, золим нест бе фикри фасод,
Гӯшагири фитна мебошад камонро то дам аст.
Шӯъла ҳар ҷо мешавад саргарми таъмири ғурур,
Доғ механдад, ки ҳамворӣ бинои муҳкам аст.
Дӯстон ҳошо, ки рабти улфат ҳам бигсилад,
Мавҷҳоро рафтан аз худ ҳам дар оғӯши ҳам аст.
Номдориҳо гирифторист дар доми бало,
Бедил, ангушти шаҳонро тавқи гардан хотам аст.

www.kmt.tj

Дар печу тоби гесӯ то шонаро арӯсист,
Сайри саводи занҷир девонаро арӯсист.
Бе гиря нест мумкин таъмири ҳасрати дил,
То сел мехиромад, вайронаро арӯсист.
Дарё гуҳарфурӯш аст аз орамидани мавҷ,
Гар орзӯ бимирад, фарзонаро арӯсист.
Айшу нишоти имкон мавқуфи ғафлати мост,
То мо сиёҳмастем, майхонаро арӯсист.
Файзе наметавон бурд, то дил ба ғам насозад.
Оташ зану тараб кун, к-ин хонаро арӯсист.
Дилро баҳори ишрат тарки хаёли ҷисм аст.
Гар сар барорад аз хок ин донаро арӯсист.
Бозори ваҳм гарм аст аз ҷинси бешуъурӣ,
Дар базми хобнокон афсонаро арӯсист.
Аз лутфи сарфарозон шоданд зердастон,
Дар хандаи сурохӣ паймонаро арӯсист.
З-он нолае, ки занҷир дар пойи шавқ дорад,
Фарзонаро надомат, девонаро арӯсист.
Дар сина бе хаёлат рақси нафс муҳол аст,
То шамъ ҷилва дорад, парвонаро арӯсист.
Бедил, чаро насӯзам шамъи видоъи ҳастӣ?
З-он шӯхи ошнокуш бегонаро арӯсист.

www.kmt.tj

Дар сояи абрӯ нигаҳат масту хароб аст,
Чун теғ за сар даргузарад, олами об аст.
Ошиқ ба чӣ уммед занад фоли тамошо?
Дар олами найранги ту то ҷилва ниқоб аст,
Як ғунчаи бедор надорад чамани даҳр,
Шохи гули ин боғ саросар рағи хоб аст.
Мо ғарқаи тӯфони хаёлем, вагарна,
Ин баҳр тунукмоятар аз мавҷи сароб аст.
Як дидаи тар беш надорем чу шабнам,
Дар қофилаи мо ҳама минои гулоб аст.
Парвонаи комиладаби пойи чароғем,
Дар кишвари мо болу пари рехта боб аст.
Фурсатталабӣ лозими анҷоми вафо нест,
То бисмили мо гарми тапиш гашт, кабоб аст.
Бемағз бувад донаи кишти амали даҳр,
Дар риштаи мавҷ ар гуҳаре ҳаст, ҳубоб аст.
Ибратгаҳи имкон набувад ҷойи иқомат,
Дар дида нигаҳро ҳама дам по ба рикоб аст.
Дар ишқ ба маъмурии дил ғарра мабошед,
Ҳар ҷо қадами сел расидаст, хароб аст.
Бедории бахтам зи гули обилапойист,
То ғунча бувад, дидаи уммед ба хоб аст.
Чун ҷавҳари оина зи ҳайрат ҳама хушкем,
Ҳарчанд рагу решаи мо дар дили об аст.
Ҷуз сӯзу гудоз аз пари парвона нахондем,
Ин саҳфаи оташзада ҷузви чӣ китоб аст?
Бедил, зи суханҳои ту маст аст шунидан,
Таҳрики забони қаламат мавҷи шароб аст.

www.kmf.tj

Ошиқӣ мақдури ҳар айёш нест,
Ғам кашидан санъати наққош нест.
Ҳусни маҳбубе, ки моро дог кард,
Гар қиёмат фош гардад, фош нест.
Гар шавӣ огоҳ зи одоби ҳузур,
Маҳрами хуршед ҷуз хаффош нест.
Бениёзӣ аз тасаннуъ фориғ аст,
Базми дил густурдаи фаррош нест.
Ғарди авҳом андаке бояд нишонд,
Ҳастӣ охир арсаи пархош нест.
Шаш ҷиҳат фарш аст истигнои фақр,
Муфлисӣ дар ҳеҷ ҷо қаллош нест.
Бо такаллуф марг ҳам зиллаткашист,
Аз кафан гар бигзарӣ, наббош нест.
Нӯҳ фалак аз шӯри бемағзӣ пур аст,
Ин макон ҷуз гунбади хашхош нест.
Чашми роҳат чун нафас аз дил мадор,
Хонаи оинаат шаббош нест.
Истиқомат рафта гир аз сози шамъ,
Саркашӣ бо ҳар кӣ бошад, пош нест.
Эй ҳавасмеҳмони хони зиндагӣ,
Ғусса бояд хӯрдан, ин ҷо ош нест.
Дар тагофулхонаи абрӯи ӯст,
Бедил, он тоқе, ки нақшаш қош нест.

www.kmt.tj

Қонуни адаб парадари савту садо нест,
З-ин соз магӯ, то нафасат сурманаво нест.
Аз ҳар чӣ асар вокашӣ, афсона далел аст.
Сармояи ин қофила ҷуз бонги даро нест.
Ҳар ҳарф, ки омад ба забон, мунфаъилам кард,
Кам ҷаст аз ин кеш, ҳаданге ки хато нест.
Ҳиммат чӣ қадар зери фалак бол кушояд?
Паст аст ба ҳадде, ки дар ин хона ҳаво нест.
Умрест ки аз сози бадандомии офоқ
Гар риштаву тобест, ба ҳам тангқабо нест.
Моро тарии ҷабҳа ба ибрат нарасонид,
Ҷинси арақи саъй зи дуккони ҳаё нест.
Бе ҷузв расо қобили раҳмат натавон шуд.
Дасте, ки баландӣ расадаш, боби дуъо нест.
Ҳуш дор, ки дар сояи девори қаноъат
Хобест, ки дар хоби пару боли ҳумо нест.
Вомондаи аҷзем зи афсуни таъаллуқ.
Гар дил накашад ришта, нафас обилано нест.
Аз ҷаҳлу хирад то ҳавасу ишқу муҳаббат,
Ҷуз мо чӣ матоъест, ки дар хонаи мо нест?
Моро карами оми ту муҳтоҷи ғано кард,
Гар ҷилва тағофул занад, оина гадо нест.
Ҷуз маънӣ аз осори иборат натавон хонд,
Гар ғайри Худо фаҳм кунӣ, ғайри Худо нест.
Ҳар бебасареро накунад маҳрами таҳқиқ,
Он дасти ҳинобаста, ки ҷуз ранги ҳино нест.
Бедил, рами фурсат чаманорост дар ин ҷо,
Гул фикри иқомат чӣ кунад ранг баҷо нест.

Масти ирфонро шароби дигаре даркор нест,
Ҷуз тавофи хеш даври соғаре даркор нест.
Саъйи парвозат чу бӯйи гул гар аз худ рафтан аст.
То шикасти ранг бошад, шаҳпаре даркор нест.
Сӯхтан чун шамъ авҷи пояи иқболи мост.
Доғ манзур аст ин ҷо, ахтаре даркор нест.
Субҳро изҳори шабнам хандаи дандоннамост,
Синачоки шавқро чашми таре даркор нест.
Хиффату тамкин ҳиҷоби нашъаи ворастагист,
Баҳр агар бошӣ, ҳубобу гавҳаре даркор нест.
Шона гар машшотаи зулфат набошад, гӯ, мабош,
Дафтари ошуфтагиро мистаре даркор нест.
Оташи хуршедро набвад кавокиб ҷуз сипанд.
Ҳусн чун саршор бошад, зеваре даркор нест.
Шӯълаҳо дар пардаи саъйи ҷаҳон хобидаанд,
Гар нафас сӯзад касе, оташгаре даркор нест.
Изтироби дил зи ҳар мӯям чакидан мекашад,
Чун раги абри баҳорам ништаре даркор нест.
Олами аҷз аст ин ҷо, ҷоҳ ку, шавкат кадом?
То тавонӣ, нола кун, карруфаре даркор нест.
Ҳишти бунёди ту бар ҳам чидани мижгон бас аст,
Дар тағофулхона бому манзаре даркор нест.
Зуҳду тақво ҳам хуш аст, аммо такаллуф бартараф,
Дарди дилро бандаам, дарди саре даркор нест.
Ҳирс қонеъ нест, Бедил, варна аз сози маъош
Он чӣ мо даркор дорем, аксаре даркор нест.

www.kmt.tj

Вазъи тартиби адаб дар арсагоҳи лоф нест,
Қобили ин зеҳ камони қабзаи наддоф нест.
Аз адам мечӯшад ин афсонаҳои мову ман,
Гар ба маънӣ ворасӣ, ҷуз хомӯшӣ ҳарроф нест.
Ғафлати дилҳо ҷаҳонеро мушавваш вонамуд,
Ҳеҷ ҷо мувҳиштар аз оинаи нософ нест.
Роиҷу қалби дӯкони ваҳм беандоза аст,
Бо чӣ пардозад димоғи нотавон? Сарроф нест.
Хоби роҳат муддаъои мунъим аст, аммо чӣ суд?
Махмале ҷуз бӯрёи фақр тамкинбоф нест.
Ҳар киро дидам дар ин машҳад, дунимаш кардаанд,
Теғи қотил ҳам бар ин тақдир беинсоф нест.
Он сӯйи хавфу раҷо ҳулди яқин пайдо кунед,
В-арна имоне, ки машҳур аст, ҷуз аъроф нест.
Нақши ин дафтар камоҳӣ кашфи табъи мо нашуд,
Айнаки фитрат дар ин ҷо он қадар шаффоф нест.
Булфузули ҷуд бош, ин базми ик ром асту бас,
Ҳар қадар бахшад касе об аз муҳит, исроф нест.
Аршу фарш ин ҷо муҳоти вусъатободи дил аст,
Каъбаи моро саводи тангӣ аз атроф нест.
Толиби фаҳми мусаммоӣ, аёри исм гир,
Сурати анқо ҳамин ҷуз айну нуну қоф нест.
Қайди дил, Бедил, ғубори нанги фитратҳо мабод,
То зи мино нагзарад, дур даст ин май, соф нест.

www.kmt.tj

То зи пайдоӣ ба гӯшам хонд афсун эҳтиёҷ,
Рӯзи аввал чун дилам хобонд дар хун эҳтиёҷ.
Нағмаи қонуни ин маҳфил салои ҷуди кист?
Оламеро аз адам овард берун эҳтиёҷ.
Ҳусни ишқе нест ҷуз иқболу идбори зуҳур,
Лайлии ин базм истиғност, Маҷнун эҳтиёҷ.
То нашуд хокистар, аз оташ сиёҳӣ гум нашуд,
Тирабахтиҳо маро ҳам кард собунэҳтиёҷ.
Сайди найранги таваҳҳумро чӣ ҳастӣ, ку адам?
Пеш аз ин хунам гано мерехт, акнун эҳтиёҷ.
Дархури ҷоҳ аст иброми фузулиҳои табъ,
Симу зар чун беш шуд, мегардад афзун эҳтиёҷ.
Бо лаимон гар чунин ҳирси гадотабъат хуш аст,
Боядат зери замин бурдан ба Қорун эҳтиёҷ.
Гар лаб аз изҳор бандӣ, ашк мижгон медарад,
То куҷо бояд нуҳуфт ин ноламазмун эҳтиёҷ?
Субҳи ин вайрона бо он betaъаллуқ зистан
Мебарад аз як нафас ҳастӣ ба гардун эҳтиёҷ.
Арзи матлаб нармии гуфтор иншо мекунад,
Ҳарфи номавзуни моро кард мавзун эҳтиёҷ.
Ҳамчу аҳли қабр, Бедил, бенафас бошӣ, хуш аст,
То набандад риштаат бар сози гардун эҳтиёҷ.

www.kmt.tj

Шуд лаби ширинадояш бо ман аз ибром талх,
Аз тақозои ҳавас кардам майи ин ҷом талх.
Пухтагӣ дар табъи ноқис бедимоғи тӯҳмат аст,
Дуд меояд бурун аз чӯбҳои хом талх.
Имтидоди умр бурд аз чашми мо завқи нигоҳ,
Куҳнагиҳо кард охир мағзи ин бодом талх.
Душмани амн аст мавқеъношиноси дам задан,
Зиндагӣ бар худ макун чун мурғи беҳангом талх.
Ҳирси зар, он ғаҳ ҳаловат? Ихтироъи вахми кист?
Комҳо дар ҷӯши сафро мешавад ноком талх,
Бе судоъе нест шӯҳратҳои иқболи ҷаҳон,
Мавҷи чин зад, баски шуд оби ақиқ аз ном талх.
Ҷавҳари фитрат макун ботил ба тамҳиди гараз,
Эй басо мадҳе ки шуд з-ин шева чун дашном талх.
Баски дорад табъи халқ аз ҳақгузорӣ инфиъол,
Додани ҷон нест инҷо чун адои вом талх.
Интизори сайди матлаб сахт роҳатдушман аст,
Хоб натвон ёфт ҷуз дар дидаҳои дом талх.
Гар зи идбор огаҳӣ, бигзар зи иқболи ҳавас,
Тарки огози ҳаловат нест чун анҷом талх.
Мекунад, Бедил, табассум зикри чашмашро илоҷ,
Пистааш хоҳад намак зад, гар шавад бодом талх.

www.kmt.tj

Азбаски ба таҳсили гано ҳирси ту ҷон канд,
Қабр аст, нигине ки ба номи ту тавон канд.
Ҷуз тухми надомат чӣ кунад хирман аз ин дашт?
Беҳосили ҷаҳде, ки замини дигарон канд.
Чун шамъ дар ин варта фурӯ рафт ҷаҳоне,
Растан чӣ хаёл аст зи чоҳе ки забон канд?
Имрӯз ба ҳукми асари лофи таҳаввур
Рустам зани мардест, ки боли магасон канд.
Дар ҳар кафи хоке ду ҷаҳон решаи мастист,
Бо қуввати тақво натавон бехи разон канд.
Зуҳҳод зи бас ҷонбалаби сарфаи ришанд,
Дар мотами ин мурдадилон мӯ натавон канд.
Фарёд, ки роҳе ба ҳақиқат накушудем,
Нақбе ки ба дил канд нафас, сахт ниҳон канд.
Чун ғунча ба ҷамъияти дил сохта будем,
Ин уқда кӣ во кард, ки моро зи миён канд?
Дар дил ҳавасе по нафушурд аз рами фурсат,
Ҳар сабза ки бар реша зад, ин оби равон канд.
Печу хами ин уқда кушудем ба пирӣ,
Яъне, ки ба дандон натавон дил зи ҷаҳон канд.
Бедил, на дунёст қарорат, на ба уқбо,
Хурдаст хаданги ту аз ин ҳафт камон канд.

www.kmt.tj

Аз чарх на ҳар аблаҳу нодон гила дорад,
Ҷойи гила ин аст, ки инсон гила дорад.
Асбоб бар озодадилон сахт ҳиҷобест,
Наззора зи ҷамъияти мижгон гила дорад.
Занҷир зи девона надид улфати ором,
Аз ваҳшати дил турраи ҷонон гила дорад.
Бар ваҳшати ашкам табу тоби мижа бор аст,
Ин мавҷ зи печу хами домон гила дорад.
Изҳор арақи хиҷлати дебочаи шарм аст,
Мактуби манн аз шӯхии унвон гила дорад.
Тарсам, шавад озурда зи тоби нигаҳи гарм,
Рухсори ту, к-аз сояи мижгон гила дорад.
Аз тоқати доғам ҷигари шӯъла кабоб аст,
Аз обилаам хори мағелон гила дорад.
Ашки тапишшоҳанги ҷунунам, чӣ тавон кард?
Осудагӣ аз хонабадӯшон гила дорад.
Зинҳор, ба худ низ тараҳҳум нанмоӣ,
Имрӯз дар ин анҷуман эҳсон гила дорад.
Бедил, манам он гавҳари дарёи таҳаммул,
К-аз лангари ман шӯриши тӯфон гила дорад.

www.kmt.tj

Эҳтиёҷе, ки сари мард ба хам мерад,
Обрӯ мебараду ҷабҳаи нам меорад.
Ҳама кас гурсинаи ҳирс ба завқи серист,
Ранҷи боре, ки кашад пушт, шикам меорад.
Тарки Симу дирам аз халқ чӣ имкон дорад?
Пушти даст аст, ки нохун зи адам меорад.
Комҷӯён, талаби ҳиммат аз афсӯс кунед,
Ки зи асбоби ҷаҳон даст ба ҳам меорад.
Гули ин боғ зи найранги шукуфтан афсурд,
Бохабар бош, ки шодӣ ҳама ғам меорад.
Дар вафо мункири анҷоми муҳаббат нашавӣ,
Барҳаман оташе аз санги санам меорад.
Булбулон, даъвати парвона ба гулшан макунед,
Ранги гул тоби пари сӯхта кам меорад.
Ҷараси қофилаи ишқ хурӯши ҳавас аст,
Нест ҷуз гарди ҳудус он чӣ қидам меорад.
Он сӯйи хок набурдем суроғи таҳқиқ,
Қосиди мо хабар аз нақши қадам меорад.
Эй биноят ҳавасэҷодкуни дӯши ҳубоб,
Нафасат гар ҳама бор аст, кӣ хам меорад?
Ту диле ҷамъ кун, ин тафриқаҳо ин ҳама нест,
Сари сад ришта ҳамин укда баҳам меорад.
Ҳама ҷо муфтбари холи зиёдӣ, Бедил,
Тоси ин нард барои ту чӣ кам меорад?

www.kmt.tj

Ин қадар риш чӣ маънӣ дорад?
Ғайри ташвиш чӣ маънӣ дорад?
Одамӣ-хирс, чӣ зулм аст охир?
Марди ҳақ-меш, чӣ маънӣ дорад?
Ҳазар аз зоҳиди мисвокбасар,
Ақрабу неш чӣ маънӣ дорад?
Даъвии пуч ба ин сомон риш
Наравад пеш, чӣ маънӣ дорад?
Як нахуд каллаву даҳ ман дастор,
Ин каму беш чӣ маънӣ дорад?
Шайх бар арш напарад, чӣ кунад?
Ғайри пар риш чӣ маънӣ дорад?
Бедил, ин ҷо ҳама риш асту фаш аст,
Маслаку кеш чӣ маънӣ дорад?

www.kmt.tj

Ба шӯхӣ зад тараб, ғам офариданд,
Мукаррар шуд асал, сам офариданд,
Нисори нозе аз андеша гул кард,
Ду олам ҷон ба як дам офариданд.
Ба захми изтироби бисмили мо
Зи хуни рафта марҳам офариданд.
Шикасти офият оҳанг ғардид,
Ба ҳар ҷо сози одам офариданд.
Ҷаҳон ҷӯши баҳори бениёзист,
Ба як сурат ду гул кам офариданд.
Ба ҳар ҷо ваҳшати мо арза доданд,
Шарору барқ берам офариданд.
Гули ин бӯстон офатбаҳор аст.
Шикасту ранг тавъам офариданд.
Ба таскини дили маҷрӯҳи бисмил
Пари афшонда марҳам офариданд.
Ба пирӣ гиря кун, к-оинаи субҳ
Барои арзи шабнам офариданд.
Каримон, хун шавед аз хиҷлати ҷуд,
Ки шуҳрат хоси Ҳотам офариданд.
Чу моҳи нав хами вазъи суҷудам
Зи пешонӣ муқаддам офариданд.
На махмурӣ, на мастӣ, чист Бедил?
Димоғат аз чӣ олам офариданд?

www.kmt.tj

Бе занг дар ин маҳфил оина намебошад,
Он дил, ки тиҳӣ бошад аз кина, намебошад.
Ҳар ҷилва ки дар пеш аст, гардаш ба қафо дарёб,
Фардоии ин олам бе дина намебошад.
Маҷнун ба кӣ дил бандад, ҳасрат ба чӣ пайвандад?
Дар кисвати урёнӣ ин пина намебошад.
Ҳайф аст кашад фурсат дарди сари махмурӣ,
Дар ҳафтаи майхорон одина намебошад.
Як риш ба сад кавсар арзон накунӣ, зоҳид,
Дар чорсӯйи ҷаннат пашмина намебошад.
Ёрон, мижа бардоред, муфт аст фалактозӣ,
Ин манзари ҳайратро як зина намебошад.
Дар коргаҳи таҷдид якдаст чамансозист,
Тақвими баҳор ин ҷо порина намебошад.
Ҳар гавҳар аз ин дарё дорад садафи дигар,
Дил дар кафи дилдор аст, дар сина намебошад.
Гар аҳли сухан , Бедил, сомони ғано хоҳанд,
Чун нусхаи ашъорат ганҷина намебошад.

www.kmt.tj

Бе факр ошкор нагардад иёри мард,
Бахти сияҳ бувад маҳаки эътибори мард.
Поси виқору садди Сикандар баробар аст,
Ҷуз обрӯ чу теғ нашояд ҳисори мард.
Дунё зи аҳли ҷуд ба худ ноз мекунад,
Зин бева нест, то бувад андар канори мард.
Ҳиммат баланд дор, к-аз асбоби эътибор
Беғайратист, он чӣ наёяд ба кори мард.
Дар арсае, ки по фушурад ғайрати сабот,
Кӯҳсорро ба нола насанҷад виқори мард,
По бар ҷаҳони пуч задан нанги ҳиммат аст.
Дар пунбазори ҳез наяфтад шарори мард.
Беш аст азми шер ба ғови баландшох,
Бар хасми бесилоҳ далерист ори мард.
Ҷуз синасофӣ оинаи муддаъо набуд,
Ҳар ҷо намуд ҷавҳари ҷуръат ғубори мард.
Ин ҷо ба оби теғ ба хун ғӯта хурдан аст,
Оина то куҷо шавад оинадори мард?
Гандум ба ғайри офати Одам чӣ доштаст?
Ё Раб, ту шакли зан написандӣ дучори мард.
Он ҷо, ки чархи дун кунад имдоди нокасон,
Ҳез аз фишори хуся барорад димори мард.
Баргаштааст баски дар ин аср таври халқ,
Номардии зане, ки нагардад савори мард.
Бедил, замона душмани арбоби ғайрат аст,
Тарсам, ба дасти ҳез диҳад ихтиёри мард.

www.kmt.tj

Пир ҳамёзакаши вазъи ҷавон мебошад,
Ҳасрати тир дар оғӯши камон мебошад .
Навбаҳори чамани умр ҳамин хомӯшист,
Гуфтугӯ сарсари тамҳиди хазон мебошад.
Ғафлат аз мунтазири васл хаёлест муҳол,
Чашм агар баста шавад, дил нигарон мебошад.
Роҳбари олами болост хаёли қади ёр,
Хизри ин бодия чун сарв ҷавон мебошад.
Қатъи занҷир зи Маҷнуни ту натвон кардан,
Мавҷ ҷузви бадани оби равон мебошад.
Чӣ хаёлест, навое зи таманно накашем?
Ки нафас риштаи қонуни фиғон мебошад.
Сахт дур аст аз ин домгаҳ озодии мо,
Мижа аз бехабарӣ болфишон мебошад.
Хотири нозукӣ мо эмин аз офот нашуд,
Санг дар коргаҳи шишагарон мебошад.
Сари таслими сабукмоя ба беқадриҳост,
Ҷинси моро ба кафи даст дӯкон мебошад.
Булбули тифлмизоҷам, ба куҷо дил бандам?
Гули ин боғ зи рангинқафасон мебошад.
Каҷадоёна ба арбоби матолиб сар кун,
Ростӣ бар дили ин қавм синон мебошад.
Чашм то во кунӣ, аз хеш бурун тохтаем,
Сурати оина доманбамиён мебошад.
Софмашраб дузабонӣ написандад, Бедил,
Ҳар чӣ дар дил, ба лаби об ҳамон мебошад.

www.kmt.tj

Пеши арбоби ҳасаб тарки насаб бояд кард,
Пардаи дидаву дил фарши адаб бояд кард.
Корвонҳо ҳама маҳмилкаши яъс аст ин ҷо,
Ноларо бадрақаи саъйи талаб бояд кард.
Боиси гиря дар ин дашт агар чизе нест,
Алами бекасие ҳаст, сабаб бояд кард.
Гар шавад пеши ту манзури нисори нигаҳе,
Гавҳари ҷон ба ҳавас туҳфаи лаб бояд кард.
Ҷамъ будан ба парешонсифатӣ осон нест,
Рӯзҳо дар қадами зулфи ту шаб бояд кард.
З-ин таваҳҳумкада сомони дигар натвон ёфт,
Ҷуз даме чанд, ки исори таъаб бояд кард.
Тарки лаззоти ҷаҳон муфти саломат шумаред,
Ин шакар қобили он нест, ки таб бояд кард.
Ҷайбҳо мавҷи тарабгоҳи ҳузури дарёст,
Фикри худ кун, гарат андешаи Раб бояд кард.
Нами обу кафи хоке ба ҳам омехтааст,
Ҳар.чӣ ояд зи ту, корест аҷаб, бояд кард.
Бедил, ин анҷумани ваҳм дигар натвон ёфт,
Дард ҳам муфти тамошост, тараб бояд кард.

www.kmt.tj

То маҳи нав бар фалак болкушо меравад,
Дар назарам рахши умр наълнамо меравад.
Хоҳ нафас фарз кун, хоҳ ғубори ҳавас,
Не саҳар асту на шом, сели фано меравад.
Қатъи нафас то ба ҷост, хоки ҳамин манзилем,
Шамъ раҳаш зери пост, саъй куҷо меравад?
Нашвунумо гуфтугӯст дар чамани эҳтиёҷ,
Рӯ ба фалак яккалам дасти дуъо меравад.
Қофилаи аҷзу боз ҳукми «ба ҳар сӯ битоз»,
Олами вомондагист, обилаҳо меравад.
Саҷда намехоҳадат заҳмати ҷаҳди қадам.
Чун сарат афтод пеш, навбати по меравад.
З-ин ҳама боғу баҳор дасти ба ҳам суда гир,
Фурсати ранги ҳино аз кафи мо меравад.
Дар чамани эътибор гар ҳама сайри дил аст,
Чашм нахоҳӣ кушуд, арзи ҳаё меравад.
Ҳарзахиром аст ваҳм, беҳудатоз аст фикр,
Ҳеҷ кас огоҳ нест, омада ё меравад?
Мавсими пирӣ расид, он ҳама бар худ мабол,
Рӯз ба фасли шито ғунчақабо меравад.
Ҳайати шамъанд халқ, сози иқомат киросг?
По агар афшурдаанд, сар ба ҳаво меравад.
То ба куҷо боядам, мотами худ доштан?
Бо нафасам умрҳост, оби бақо меравад.
Мақсаду мухтори шавқ Каъбаву бутхона нест,
Бесабабу беталаб, дил ҳама ҷо меравад.
Ин ки ба худ чидаем фурсати нозу ниёз,
Дилбари мо як-ду ғом по ба ҳино меравад.
Ҳарчи гузашт аз назар, нест бурун аз хаёл,
Бедил аз ин домгоҳ рафта куҷо меравад?

www.kmt.tj

Ҷамъият аз он дил, ки парешони ту бошад,
Маъмурии он шавқ, ки вайрони ту бошад.
Умрест дили хуншуда бетоби гудозест,
Ё Раб, шавад оинаву ҳайрони ту бошад.
Сад чарх тавон рехт зи парвози ғуборам,
Он рӯз, ки дар сояи домони ту бошад.
Доғам, ки чаро пайкари ман соя нагардид?
То дар қадами сарви хиромони ту бошад.
Ушшоқ баҳори чаманистони хаёланд,
Пӯшидагӣ оинаи урёни ту бошад.
Ҳар нақши қадам хумкадаи олами нозест,
Ҳар ҷо асари лағзиши мастони ту бошад.
Наззора зи кавнайн ба кавнайн напардохт,
Пайдост, ки ҳайрони ту ҳайрони ту бошад.
Мапсанд, ки дил дар тапиши яъс бимирад,
Қурбони ту, қурбони ту, қурбони ту бошад.
Сарҷӯша табассумкадаи нози баҳор аст,
Чине ки шиканпарвари домони ту бошад.
Дар дил тапише мехалад аз шубҳаи ҳастӣ,
Ё Раб, ки нафас ҷунбиши мижгони ту бошад.
Бедил, суханат нест ҷуз иншои таҳайюр,
Ку оина, то сафҳаи девони ту бошад?!

www.kmt.tj

Чоки кисвати фақрам ранги ханда мерезад,
Бахя бебаҳоре нест, гул зи жанда мерезад.
Дар димоғи парвона бол мезанад ашкам,
Қатраҳои ин борон пур тапанда мерезад.
Дар адам ҳам аҷзоям дастгоҳи зинҳорест,
Ин губор бар ҳар хок хаткашанда мерезад.
Реша дар ҳаво дорем, то куҷо ҳавас корем?
Донаи шарар дар хок норасанда мерезад.
Боғи мо чаман дорад дар замини хомӯшӣ,
Ғунча бошу гул мечин, гул ба ханда мерезад.
Бехабар, нагардидӣ маҳрами кафи афсӯс,
К-ин дуруштии табъат аз чӣ ранда мерезад?
Гарди нотавони мо чанд бар ҳаво бошад?
Гар ҳама фалактоз аст, боли канда мерезад.
Нома ғар ба роҳ афканд, узрхоҳи қосид бош,
Болҳо чу шамъ ин ҷо аз паранда мерезад.
Ҷавҳари талош аз ҳирс поймоли нокомист,
Ҳар арақ ки мо дорем, ин даванда мерезад.
Поси обрӯ то хун фарқи нозуке дорад,
Ин ба теғ мерезад, он ба ханда мерезад.
Ҷуз ҳаё намебошад ҷавҳари карам, Бедил,
Ҳар чӣ резише дорад, сар фиканда мерезад.

www.kmt.tj

Ҳусни бешарм аз ҳуҷуми булҳавас маҳшар шавад,
Эмин аз гулчин набошад, боғ чун бедар шавад.
Содалавҳиҳои дил умрест сармашқи ғаност,
Орзу, ё Раб, мабод, ин сафҳаро мистар шавад.
Хоки арбоби назар сомони нури огаҳист,
Сурма бояд кард, агар оина хокистар шавад.
Шӯхии ҳарф аз забони шармсори мо маҳоҳ,
Тоир аз парвоз мемонад, чу болаш тар шавад.
Сафҳаи дилро ба доғе метавон оина кард,
Лафз аз як нуқта соҳибмаънии дигар шавад.
Осмон, мушкил, ба осонӣ диҳад пардози дил,
Баҳр тӯфонҳо кунад, то қатрае гавҳар шавад.
То тавонӣ, сар матоб аз ҷодаи таслими ишқ,
Хок, чун дар сояи хуршед хобад, зар шавад.
Соявор аз бекасиҳо ҳилаҷӯйи ғайратам,
Бар сарам гар хок ҳам дасте кашад, афсар шавад.
Ҳасрати махмурии он чашми майгун бурдаам,
Сарнавишти хоки ман, ё Раб, хати соғар шавад.
Эй ҷунунтаъмир, аз ташвиши осудан баро,
Ҷони сахтат чанд хишти ин куҳанманзар шавад?
Орамидан ку, ғирифтам, соъате чун гирдбод
Дар сари хокат ҳавое печаду афсар шавад?
Бедил, аз саргаштагонӣ, манзилат оворагист,
Изтиробат чанд чун реги равон роҳбар шавад?

www.kmt.tj

Хориҷи абнои ҷинс аст, он ки мавзун мешавад,
Қатра чун гардад гуҳар, аз баҳр берун мешавад.
Бо ҳама афсурдагӣ, гар роҳи фикре во кунам,
Ҷайби манн хумхонаи ҷӯши Фалотун мешавад.
Шабнаму гул ғайри расвоӣ чӣ дорад з-ин чаман?
Гиряи бедардии мо хандамақрун мешавад.
Хонадорӣ дигару саҳронавардӣ дигар аст,
Тоби дилтангӣ надорад, он ки Маҷнун мешавад.
Аз ҷунуни карруфар бар чарх мафрозед сар,
К-ин садои кӯҳ охир гарди ҳомун мешавад.
Бо кафан созед пок олоиши нанги ҷасад,
Ҷома чун шуд шухгин, муҳтоҷи собун мешавад.
Саъд агар хонӣ, чӣ ҳосил тинати манҳусро?
Ҳамчунон масх аст, агар бӯзина маймун мешавад.
З-ин ганоҳо он чӣ хоҳӣ, аз сафои дил талаб,
Чун ба сайқал мерасад оина, Қорун мешавад.
Бе такаллуф нест мавқуфи ду мисраъ вазъи байт,
Чун ду дар марбути ҳам шуд, хона мавзун мешавад.
Бар сарам гар соя афтад з-он ҳинои нақши по,
Чун баҳор аз сояи манн хок гулгун мешавад.
Ҷаҳдҳо бояд, ки ҷоме з-ин чаман орӣ ба даст,
Об то гул ҳар қадам ранге дигар хун мешавад.
То каят кулқулнавоиҳои оҳанги шабоб?
Эй ҷунунпаймои гафлат, шиша вожун мешавад.
Бедил, ашъори ман аз фаҳми касон пӯшида монд,
Чун иборат нозук афтад, ранги мазмун мешавад.

www.kmt.tj

Дил аз дами муҳаббат чандин футур дорад,
Ин бода сахт тунд аст, бар шиша зӯр дорад.
Номаҳрами қазой, шӯхӣ макун дар ин дашт,
К-он барқ бар сиёҳӣ чашме зи дур дорад.
Бо инҳирофи ҳар вазъ нанги таҷоҳуле ҳаст,
Чашми тағофулиншо тақлиди кӯр дорад.
Ҳамсанги хомкорон мапсанд пухтагонро,
Алмоси маъдани мо шарм аз булӯр дорад.
Ошиқ ба азми мақсад мӯҳтоҷи роҳбар нест,
Парвона дар таҳи бол мактуби нур дорад.
Гар аз хами кулоҳ аст арзи ҷалоли шоҳон,
Гарди шикасти мо ҳам аҷзи ғаюр дорад.
Гар марди эҳтиётӣ, аз худ мабош ғофил,
Тӯфон ба ҳар масомат чандин танӯр дорад.
Талх аст айши имрӯз аз гуфтугӯи фардо,
Дар хонае ки моем, ҳамсоя шӯр дорад.
Ноқобили тавозӯъ магзар зи базми аҳбоб,
Оҳ аз касе, к-аз ин об бе пул убур дорад.
Нанг аст ваҳми тимсол дар ҷилавгоҳи таҳқиқ,
Машшота беҳ, к-аз ин базм оина дур дорад.
Аз худ баромадан низ дар кеши аҳли таслим,
Ҳарчанд саркашӣ нест, вазъи ғурур дорад.
Бедил, камоли ҳар чиз бар ҷавҳар аст мавқуф,
Ҷойе ки ман набошам, ибрат қусур дорад.

www.kmt.tj

Дил аз вусъат агар шоне надорад,
Биёбон ҳам биёбоне надорад.
Дар ин дарё надомат эътибор аст,
Гуҳар ҷуз ашки уриёне надорад.
Ҷунун менолад аз бедастгоҳӣ,
Ки урёнӣ гиребоне надорад.
Ту хоҳе шиша бишкан, хоҳ соғар,
Тараб ҷуз ранг сомоне надорад.
Ба худ мебол, лек аз ғусса хӯрдан,
Танӯри орзу ноне надорад.
Муҳаббатпешаӣ, бигдозу хун шав,
Ки дарди ишқ дармоне надорад.
Кашад чун гирдбод охир зи ҳалқат
Гиребоне, ки домоне надорад.
Дари дил мезанӣ, озодият ку?
Магар оина зиндоне надорад?
Муҳаббат дастгоҳи офият нест,
Таҳайюр рабти мижгоне надорад.
Тазаллум дурӣ аз асл аст, варна
Нафас дар сина афғоне надорад.
Таҳайюрбисмили ашки ниёзам,
Ба хун ғалтиданам ҷоне надорад.
Агар ишқи бутон куфр аст, Бедил,
Касе ҷуз кофир имоне надорад.

www.kmt.tj

Дил ҷаҳони дигар аз миръоти якдигар шавад,
Нусха бардоред чандон, к-ин варақ дафтар шавад.
Ноз дорад риштаи ошуфтагиҳои ниёз,
Зулфи маъшуқ аст кори ман, агар абтар шавад.
Маҳв гардидан саропойи маро оина кард,
Чун нигаҳ дар ҳайрат афтад, олами дигар шавад.
То диҳад ҳар зарраи ман арзи ҳасратномае,
Ин кафи хоке ки дорам, кош, мушти пар шавад.
Эй фалак, аз мушти хоки ман барангезон ғубор,
Шояд, ин нанги ҳаюло қобили пайкар шавад.
Бо насаб мӯҳтоҷ набвад соҳиби касби камол,
«Бениёз аз баҳр гардад, қатра чун гавҳар шавад».
Субҳадорон пур ҷунунпаймои бекайфиятанд,
Ҷодаи ин корвон, ё Раб, хати соғар шавад.
Ҳамчу акси занг аз оина мегардад аён,
Бар рухи вайронаам маҳтоб агар чодар шавад.
Нест гайр аз вазъи хомӯшӣ зи фарёдам баланд,
Ҳамчу най гар банд-бандам пояи минбар шавад.
Бе хамӯшӣ нест мумкин поси тамкин доштан,
Мавҷ дар гавҳар хазад, ҳар ҷо нафас лангар шавад.
Бедил, одам бош, фикри рокибу маркуб чист?
Аз ҳавас то кай касе полони гову хар шавад?

www.kmt.tj

Дилдор гузашту нигаҳи бозпасин монд,
Аз рафтани ӯ он чӣ ба мо монд, ҳамин монд.
Чун шамъ, ки хокистараш оинаи доғ аст,
Ман сӯхтаму чашми сиёҳе ба камин монд.
Дигар чӣ нисори ту кунад мушти ғуборам?
Як саҷда ҷабин доштам, он ҳам ба замин монд.
Гар ҳуш бувад, ибрати шӯҳратталабиҳост
Хамёзаи хушке, ки зи шоҳон ба нигин монд.
Гарди нафаси туст парафшони таваҳҳум,
З-ин анҷумани шавқ на он рафту на ин монд.
А з нақши ту дорад халал оинаи таҳқиқ,
Ҳар ҷо асари ваҳму гумон рафт, яқин монд.
Ҳарчанд ғуборам ҳама бар боди фано рафт,
Уммед ба кӯйи ту ҳамон хокнишин монд.
Бебаргиям аз кулфати асбоб баровард,
Кӯтоҳии домони ман аз ғорати чин монд
Хокистари ман назри насими сари кӯйест,
Ин гард, муҳол аст, тавонад ба замин монд.
То мунтахабе вокашам аз нусхаи таслим,
Чун моҳи навам як хами абрӯ зи ҷабин монд.
Дунболаи минои зи каф рафта тарангест,
Дил рафту ба гӯшам асари оҳи ҳазин монд.
Бедил, ба раҳаш доғи замингирии ашкам,
Сар дар раҳи ҷонон натавон хуштар аз ин монд.

www.kmt.tj

Рамзошнои маънӣ ҳар хирасар набошад,
Табъи салим фазл аст, ирси падар набошад.
Ғафлат баҳона муштоқ, хобат фасонамоил,
Бар дида сахт зулм аст, гар гӯш кар набошад.
Ифшои рози улфат бар шарм вогузоред,
Накшояд ин гиреҳро, дасте ки тар набошад.
Бар осмон расидем, рози дирун надидем,
Ин ҳалқа шубҳа дорад, беруни дар набошад.
Халқу ҳазор савдо, мову ҷунуни дадште,
К-он ҷо зи бекасиҳо хоке ба сар набошад.
Чини кудурате ҳаст бар ҷабҳаи нигинҳо,
Таҳсили номдорӣ бе дарди сар набошад.
Имрӯз қадри ҳар кас миқдори молу ҷоҳ аст,
Одам наметавон гуфт онро, ки хар набошад.
Дар ёди домани ӯ моему дил тапидан,
Мушти ғубори моро шуғли дигар набошад.
Накди ҳаёт то кай дар кисаи таваҳҳум?
Оҳе, ки мо надорем, гӯ, дар ҷигар набошад.
Он беҳ, ки барқи гайрат бунёди мо бисӯзад,
Оинаему моро тоби назар набошад.
Пайдост аз надомат узри заъифии мо,
Шабнам чӣ вонамояд, гар чашми тар набошад?
Гардонда гир, Бедил, авроқи нусхаи ваҳм,
Фурсат баҳори ранг аст, ранг ин қадар набошад.

www.kmt.tj

Зи дуне чӣ гирад, агар мард гирад?
Магар домани ҳиммати фард гирад.
Хиҷил меравам аз зиёнгоҳи ҳастӣ,
Адам то чӣ аз ман раҳовард гирад?
Арақ дорад оина аз шарми рангам,
Бигӯ, то гулоб аз гули зард гирад.
Таносони иқболи бахти сиёҳам,
Ҳумо боядам сояпарвард гирад.
Абас латмафарсои мавту ҳаётам,
Фалак то каям мӯҳраи нард гирад?
Шаби қонеъон аз саҳар меҳаросад,
Мабодо, саводи вафо гард гирад.
Ба хокам фурӯ бурд имдоди гардун,
Кам аз пост, дасте ки номард гирад.
Зи бас яъс дарҳам шикастаст рангам,
Гар оина гирам, дилам дард гирад.
Аз ин боги ибрат наҷӯшид, Бедил,
Димоге, ки бӯйи дили сард гирад..

www.kmt.tj

Сухан зи машқи адаб мавҷи гавҳараш гиред,
Кам аст лағзиши хат, гар ба мистараш гиред.
Ба бастани мижа хатм аст дарси илму амал,
Ҳамин варақ ба ҳам ореду дафтараш гиред.
Муҳити ишқ талоши дигар намехоҳад,
Гираҳ хуред ба таслиму гавҳараш гиред.
Ҳамон бачост худороии димоғи фузул,
Чу шамъ гар ҳама бо ҳар гуле сараш гиред.
Мизоҷи дун ба такаллуф ғанӣ намегардад,
Сум аст, агар суми хар ҷумла дар зараш гиред.
Ба вазъи ибрат агар мумтаҳин шавад тавфиқ,
Зи худ баромадане ҳаст, минбараш гиред.
Гувоҳи даъвии ишқ инфиъоли ҷуръатҳост,
Ҷабин агар арақиншост, маҳзараш гиред.
Хаёли нестӣ осудагист пеш аз марг,
Саре ки нест даме зери ин параш, гиред .
Баҳор номаи ёрони рафта меорад,
Гуле ки во кунад оғӯш, дар бараш гиред.
Димоғи фурсат агар қадрдони сирри дил аст,
Нигаҳ зи хона бурун меравад, дараш гиред.
Даме ки фурсати мавҳуми мо расад ба ҳисоб,
Шарори ҳар чӣ ақал ҳаст, аксараш гиред.
Камоли Бедил агар хаймаи уруҷ занад,
Зи хок як-ду варақ соя бартараш гиред.

www.kmt.tj

Олами гирифторӣ хуш тасалсуле дорад,
Ҷӯши нолаи занҷир боғи сунбуле дорад.
Ҳамчу кӯзаи дӯлоб ҳар чӣ зери гардун аст,
Ё тараққиоҳанг аст, ё таназзуле дорад.
Парфишонии ишқ аст рангу бӯйи ин гулшан,
Ҳар гуле ки мебинӣ, боли булбуле дорад.
Гар таъаллуқи асбоб арзи сад ҷунун ноз аст,
Бениёзии мо ҳам як тагофуле дорад.
Бори шикваپаймоӣ бар дили пур афтодаст,
То тиҳӣ намегардад, шиша қулқуле дорад.
Хоҳ бар тааммул зан, хоҳ лаб ба ҳарф афкан,
Сайри ин баҳористон ғунчаву гуле дорад.
З-инфиъоли махмурӣ сархуши тасаллӣ бош,
Ҷабҳа то арақпаймост, соғари муле дорад.
Ранҷи зиндагӣ бар мо нестӣ гуворо кард,
З-ин муҳит бигзаштан дар назар пуле дорад.
Мекашад асиронро аз қиёмат онсӯтар,
Шоҳиди амал, Бедил, турфа кокуле дорад.

www.kmt.tj

Ақл агар сад анҷуман тадбир равшан мекунад,
Фикри Маҷнун сатре аз занҷир равшан мекунад.
Доғи навмедӣ диле дорам, ки дар ҳар дам задан
Шамъҳо аз оҳи бетаъсир равшан мекунад.
Оламе чашм аз мазори мо ба ибрат об дод,
Хоки мо файзи ҳазор иксир равшан мекунад.
Нанги расвоӣ надорад соз, то хомӯшнавост,
Рамзи сад айбу ҳунар тақрир равшан мекунад.
Мешавад зоҳир ба пирӣ маънии тӯли амал,
Ҷавҳари ин мӯ сафои шир равшан мекунад.
Ғофилонро нури таҳқиқ аз саводи фақр нест,
Тӯтиё кай дидаи тасвир равшан мекунад?
Аз раги гул метавон фаҳмид мазмуни баҳор ,
Файзи маъниҳои мо таҳрир равшан мекунад.
Нола имшаб мехалад дар дил зи заъфи пириям,
Шамъи бедоди камонро тир равшан мекунад.
Олами дилро иёр аз дастгоҳи нола гир,
Вусъати саҳро рами нахчир равшан мекунад.
Аз арақ бар ҷабҳаи афсун чарогон хондаем,
Базми моро хиҷлати тақсир равшан мекунад.
Интизори файзи ишқ аз хомии худ мекашам,
Чӯби тарро саъйи оташ дер равшан мекунад.
Ҳеҷ касс бар дар назад, Бедил, зи зиндонгоҳи чарх,
Аҷзи мо ин хонаи дилгир равшан мекунад.

www.kmt.tj

Муҳаббат ситамгар набошад, набошад,
Вафо заҳматовар набошад, набошад.
Дили ҷамъ мӯҳрест бар ганҷи иқбол,
Агар киса пурзар набошад, набошад.
Шукӯҳе, ки дорад ҷаҳони қаноъат,
Ба Ҳоқону Қайсар набошад, набошад.
Диле мегудозам ба сад ҷӯши мастӣ,
Маям гар ба соғар набошад, набошад.
Дар афсурданам хуфта парвози анқо,
Чу рангам агар пар набошад, набошад.
Ҳавасҷавҳари тарбият нест ҳиммат,
Фалак сифлапарвар набошад, набошад.
Чӣ ҳарф аст лағзиш ба рафтори маънӣ?
Хате гар ба мистар набошад, набошад.
Ба ҷойе ки бошад уруҷи ҳақиқат,
Агар чарху ахтар набошад, набошад.
Чунон бош фориғ зи бори таъаллуқ,
Ки бар дӯш агар сар набошад, набошад.
Яқине, ки аз шубҳаи дурбинӣ
Лаби ёр Кавсар набошад, набошад.
Ба хеш ошно шав, чи воҷиб, чи мумкин,
Аразро ки ҷавҳар набошад, набошад.
Паёмест ин эътибороти ҳастӣ,
Ки ҳар ҷо паямбар набошад, набошад.
Аз он остон хоҳ матлуби ҳиммат,
Ки чизе бар он дар набошад, набошад.
Зи аъдоди халқ он чӣ вомешуморӣ,
Агар воҳид аксар набошад, набошад.
Асар номдор аст, з-оина магзар,
Гирифтам, Сикандар набошад, набошад.
Чи дунё, чи уқбо, хаёл аст, Бедил,
Ту бош, ину он гар набошад, набошад.

www.kmt.tj

Вазъи фалак он ҷо ки ба як ҳол набошад,
Ранги ману ту чанд сабукбол набошад?
То вонигарӣ, рафтаӣ аз дидаи аҳбоб,
Об он ҳама зиндонии ғирбол набошад.
Гардан нафарозӣ, ки дар ин мазраъи ибрат
Чун дона саре нест, ки помол набошад.
Дилро нафиребӣ ба фусунҳои таъаюн,
Ороиши ин оина тимсол набошад.
Айбе батар аз лофи камолот надидем,
Шарме, ки лабат ташнаи табхол набошад.
Аз шукри муҳаббат дили мо бехабар афтод,
Дар қаҳти вафо ҷурми маҳу сол набошад.
Имрӯз гар инсоф диҳад доди табойеъ,
Кас мунтазири Маҳдию Даҷҷол набошад.
Эй оина, ҳар сӯ гузарӣ, муфти тамошост,
Уммед, ки оҳет ба дунбол набошад.
Домони карӣ гиру навои ҳама бишнав,
То пеши ту соҳибғаразе лол набошад.
Хиффат макаш аз халқу ба изҳори ғано кӯш,
Ҳарчанд ба дасти ту зару мол набошад.
Дар ҳар кафи хоке ки фитодем , фитодем,
Паҳлуи адаб қуръаи раммол набошад.
Тар мекунад андешаи хушкӣ мижаамро,
Мағзи қалами наргиси ман нол набошад.
Озодагиву сайри гиребон чӣ хаёл аст?
Бедил, сари парвоз таҳи бол набошад.

www.kmt.tj

Ҳар сухансанҷе ки хоҳад сайди маъниҳо кунад,
Чун забон мебояд аввал хилвате пайдо кунад.
Зинҳор, аз сӯҳбати бадтинатон парҳез кун,
Зиштии як рӯ ҳазор оинаро расво кунад.
Умрҳо мебоядат бо безабонӣ сохтан,
То ҳамон хомӯшият чун оина гӯё кунад.
Мекашад бар дӯш сад тӯфон шикасти ҳодисот,
То касе чун мавҷ аз ин дарё саре боло кунад.
Ҳарзагард аз сӯҳбати соҳибназар гирад ҳаё,
Об гардад дуд, чун дар чашми мардум ҷо кунад.
Оҳи гарме сайқали сад оина дил мешавад,
Шӯълае чун шамъ чандин доғро бино кунад.
Бе гудози худ илоҷи кулфати дил мушкил аст,
Кист ғайр аз об гаштан иқди гавҳар во кунад?
Медамад субҳ аз гиребон сафҳаи оинаро,
Аз тамошои хатат гар ҷавҳаре иншо кунад.
Шонаро иқболи гесӯят хутансармоя кард,
Вақти ринде хуш, ки бо чоки ҷигар савдо кунад.
Хоки Маҷнунро асое нест ғайр аз гирдбод,
Нолае ку, то бинои шавқи мо барпо кунад.
Сахт дур афтодаем аз обу ранги эътибор.
З-ин гулистон ҳар кӣ берун ҷаст, сайри мо кунад.
Бехатое нест, Бедил, изтироби аҳли дард,
Ашк чун бетоб гардад, лағзише пайдо кунад.

www.kmt.tj

Ҳамчу оташ ҳар киро дуди талаб дар сар бувад,
Ҳар хасу хораш ба авҷи муддаъо роҳбар бувад.
Мезанад соғар ба тоқи абрӯи осудагӣ,
Ҳар киро аз обила по бар сари Кавсар бувад.
Бе ҳавое нест мумкин гарми ҷустуҷӯ шудан,
Саъй дар бематлабиҳо тоири бепар бувад.
Хок ногардида натвон бӯйи роҳат ёфтан,
Сандали дарди сари ҳар шӯъла хокистар бувад.
Аз шикасти хеш дарё мекашад саъйи ҳубоб,
Нашъаи камзарфи мо ҳам, кош, аз ин соғар бувад.
Чоки ҳирмон дар дилу санги надомат бар сар аст,
Ҳар киро чун сикка рӯйи илтифоти зар бувад.
Шамъро носӯхтан маҳрумии нашвунамост,
Офият дар мазраъи мо офати дигар бувад.
Нест асбоби таъаллуқ монеъи парвози шавқ,
Чун нигаҳ моро ҳамон чоки қафас шаҳпар бувад.
Забти оҳи мо чароғи шавқ равшан кардан аст,
Оташи дил обрӯйи дидаи миҷмар бувад.
Дар муҳити инқилобамвоҷи ҷӯши эҳтиёҷ
Ҳифзи оби рӯст, чун ғавҳар агар лангар бувад.
Ҳар кӣ аз васфи хати навхези хубон ғофил аст,
Дар наёми лаб забонаш теғи беҷавҳар бувад.
Ҳосили умр аз ҷаҳон як дил ба даст овардан аст,
Мақсади ғаввос аз ин нӯҳ баҳр як гавҳар бувад.
Чун маҳи нав бар заъифиҳо бисоте чидаем,
Мояи болидани мо паҳлуи лоғар бувад.
Равнақи пирист, Бедил, аз ҷавонӣ дам задан,
Ҷинси гармӣ заннати дуккони хокистар бувад.

www.kmt.tj

Аз ғубори чилваи ғайри ту то бастам назар,
Чун сафи мижгон ду олам маҳв шуд дар якдигар.
Бастаам маҳмил ба дӯши яъсу аз худ меравам,
Боли парвозе надорад субҳ ҷуз чоки ҷигар.
Хидмати мӯйи миёнат то киро бошад насиб?
Гулрухонро з-ин ҳавас зуннор мебандад камар.
Чун гуҳар з-ин пеш сомони сиришке доштам,
Ин замонам нест ҷуз ҳайрат суроғи чашми тар.
Ваҳшати ҳасрат ба ин камфурсатӣ махмури кист?
Сурати хамёза дорад чини домони саҳар.
Оламеро аз тагофул рабти улфат додаем,
Нест мижгон қобили шероза бе забти назар.
Ин таносонӣ далели ваҳшати сắршор нест,
Ҳар қадар афсурда гардад санг, мебандад камар.
Гар фалак беэътиборат кард, ҷойи шиква нест,
Бар ҳаловат бастаӣ дил чун гираҳ дар найшакар.
Фикри фардо чанд аз ин хоки ғубор омодаат?
Ҳам ту хоҳӣ буд субҳи хеш ё субҳи дигар.
Сайри рангу бӯ ҳавас дорӣ, зи гул ғофил мабош,
Шӯхии парвоз натвон дид ҷуз дар болу пар.
Чанд бояд шуд ҳавасфарсуди касби эътибор?
Марҳам, эй гофил, намеарзад ба чандин дарди сар.
Манзили саргаштагони роҳи аҷз афтодагист,
То дили хок аст, Бедил, ашкро ҳадди сафар.

www.kmt.tj

Бе иршоди адаб дар дастгоҳи худсарон магзар,
Дуҳул нобаста бар лаб дар сафи воъиз гарон магзар.
Ба таҳсини хасисон ҳеҷ нафрине намебошад,
Ба рӯйи теғ бигзар, бар лаби беҷавҳарон магзар.
Ду олам нанг дорад як қадам лағзиш ба худ бастан,
Чу хатти имтиҳон бар ҷодаи каҷмистарон магзар,
Тиҳӣ шав аз худу роҳат шумар офоти дунёро,
Гар ин киштӣ надорӣ, аз муҳити бекарон магзар.
Мурувват нест, эй мунъим, зи дарвешон табарроят,
Ба шукри фарбиҳӣ аз паҳлуи ин логарон магзар.
Ба хони неъмати аҳли дувал нанг аст хӯ кардан,
Агар одамсириштӣ, дар чарогоҳи харон магзар.
Суроги офият аз халқ берунтозие дорад,
Ба ҳар сӯ бигзарӣ з-ин дашту дар, ҷуз бар карон магзар.
Тааммул дар тариқи ишқ дорад маҳмили хиҷлат,
Ба ҳар роҳе, ки мебояд гузашт аз худ, гарон магзар.
Таҷаррудпешаро номи таъаллуқ мегазад, Бедил,
Масеҳо гар наӣ, аз кӯчаи сӯзангарон магзар.

www.kmt.tj

Ҷисми ғофилро ба андӯҳи ғами фурсат чӣ кор?
Корвон ҳар сӯ равад, бар хеш меболад ғубор.
Айши ин гулшан далели табъи хурсанд асту бас,
В-арна аз кас бедимоғӣ барнамедорад баҳор.
Тоқати худдорӣ аз амвоҷи дарё бурдаанд,
Дод моро ишқ дар беихтиёрӣ ихтиёр.
Ҳамнавое ку, ки аз мо вокашад дарди диле?
Об ҳам дар нола меояд ба завқи кӯҳсор.
Дида натвон ёфтан равшансаводи ҷилвааш,
То ғуборат барнамехезад зи роҳи интизор.
Дил ба завқи васл нақше мезанад бар рӯйи об,
Эй ҳавас, оина бишкан, сахт беранг аст ёр.
Бе нигоҳи вопасине нест аз худ рафтанам,
Чун ғами оҳуст гарди ваҳшати дунболадор.
Ишрати гулзори берангӣ муҳайё кардаам,
Дар хазонам рангҳои рафта меояд ба кор.
Нахли оҳам, обёри ман гудози дил бас аст,
Баҳри раҳмат, гӯ, маҷӯшу абри эҳсон, гӯ, мабор.
То набошам хиҷлатолуди замингирӣ чу санг,
Маҳмили парвози ман бастанд бар дӯши ғарор.
Сар матоб аз чоки ҷайбу домани девонагӣ,
Шонае даркор дорад ришханди рӯзгор.
Барқи роҳатхост, Бедил, эътибороти ҷаҳон,
Наъл дар оташ зи ҷӯши ранг мегардад баҳор.

www.kmt.tj

Ҳукми дил дорад зи ҳаморӣ сару рӯйи гуҳар,
Ҷуз ба рӯйи худ нағалтидаст паҳлӯйи гуҳар.
Хоҳ дунё, хоҳ уқбо- гарди бетоби дил аст,
Баҳри соҳил реша гир аз тухми худрӯйи гуҳар.
Завқи ҷамъият ҷаҳонеро ба шӯр овардааст.
Дар димоғи баҳр афтод аз куҷо бӯйи гуҳар?
Хоки афсурдан ба фарқи эътибори худсарӣ,
Қатра бори дил кашад то кай ба нерӯйи гуҳар?
Обрӯ даст аз талоши кори дунё шустан аст,
Хоки соҳил бош, эй номаҳрами хӯйи гуҳар.
Муддаъо з-ин ҷустуҷӯ афсурдан аст, огоҳ бош,
Ҳар куҷо мавҷест, аз худ меравад сӯйи гуҳар.
Хиффати аҳли виқор аз бетамизиҳо махоҳ,
Қатраро натвон нишондан дар тарозуйи гуҳар.
Мавҷи истиғност хушкӣ дар қаноатгоҳи факр,
Бенамӣ дар табъи мо обест аз ҷӯйи гуҳар.
Кас ба осонӣ надод ороиши иқболи ноз,
Мавҷ чавгонҳо шикаст аз бурдани гӯйи гуҳар.
Фикри хеш он нест, к-аз дил рафъ нанмоӣ дуӣ,
Фарқ натвон ёфт аз сар то ба зонуйи гуҳар.
Ғозаи иқболи ман хоки раҳи факр асту бас,
Бедил, аз гарди ятимӣ шустаам рӯйи гуҳар.

www.kmt.tj

Дарси ҳастӣ фикри такрорӣ надорад, хонда гир,
Эй фузули мактаби ранг, ин варақ гардонда гир.
Онқадарҳо нест бори улфати ин корвон ,
Доманат гарди нафас дорад, чу субҳ афшонда гир.
Ҷуз кафи бемағз аз ин дарё намеояд бурун,
Эй гуҳармуштоқ, деге аз ҳавас ҷӯшонда гир.
Ранги парвозат чу шамъ оғӯш пайдо кардааст,
Бо видоъи хеш ин карруфар аз худ ронда гир.
Эй ҷунун, чандин ғубори карруфар додӣ ба бод,
Хоки бунёди маро ҳам як-ду дам шӯронда гир.
Халқе аз расвоии ҳастӣ назар пӯшиду рафт,
Бар сари ин айб мижгоне ту ҳам пӯшонда гир.
Домани хок аст охир мақсади саъйи ғубор ,
Гар ҳама фикрат фалактоз аст, барҷомонда гир.
Дар нигинҳо эътибори ном ҷуз парвоз нест,
Нақши худ ҳар ҷо нишондӣ, ҳамчунон биншонда гир.
Бетаммул ҳар чӣ гӯйӣ, нест шоёни дигар,
Теги ҳукме гар бибозӣ, андаке хобонда гир.
Эй ғурурандеша, бар ваҳми ҷаҳонгирӣ маноз,
Қудрате гар ҳаст, дасти Бедили вомонда гир.

www.kmt.tj

Сайри гулзори кӣ, ё Раб, дар назар дорад баҳор?
Аз пари товус домон бар камар дорад баҳор.
Шабнами моро ба ҳайрат об мебояд шудан.
К-аз дили ҳар зарра туфоне дигар дорад баҳор.
Ранг домон чидану буйи гул аз худ рафтан аст.
Ҳар кучо гул мекунад, барги сафар дорад баҳор.
Ҷилва, то дидӣ, ниҳон шуд, ранг, то дидӣ, шикаст.
Фурсати арзи тамошо ин қадар дорад баҳор.
Марҳами набзи раму ороми мо ишқ асту бас,
Аз раги гул то хати сунбул хабар дорад баҳор.
Эй хирад, чун буйи гул дигар суроғи мо магир.
Дар ҷунун сар дод моро, то чӣ сар дорад баҳор
Сайри ин гулшан ғанимат дон, ки фурсат беш нест.
Дар тилисми хандаи гул болу пар дорад баҳор.
Буйи гул умрест хунолудаи ранг асту бас,
Новаке аз оҳи булбул дар ҷигар дорад баҳор.
Лола догу гул гиребончоку булбул навхагар,
Ғайри ибрат з-ин чаман дигар чӣ бардорад баҳор?
Зиндагӣ мебояд, асбоби тараб маълум нест.
Ранг ҳар чо рафта бошад, дар назар дорад баҳор.
Захми дил умрест дар гарди нафас хобондаам.
Дар гиребоне, ки ман дорам, саҳар дорад баҳор.
Куҳнадарси фитратем, эй огаҳисармоягон,
Чанд рузе шуд, ки моро бехабар дорад баҳор.
Чанд бояд буд мағрури тароватҳои ваҳм?
Шабнамистон нест, Бедил, чашми тар дорад баҳор.

www.kmt.tj

Мардӣ, чу шамъ дар ҳама ҷо ҷо нигоҳ дор,
Ҳарчанд сар ба бод равад, по нигоҳ дор.
Гавҳар диҳад, даме ки кунад қатра забти мавҷ,
Дил ҷамъ кун, инони нафасҳо нигоҳ дор.
То гум нагардад оинаи бенишоният,
Ҳар ҷо равӣ, ба сар пари анқо нигоҳ дор.
Иброми мо захираи сад ранг обрӯст,
Ҳар хиҷлате ки мебарӣ аз мо, нигоҳ дор.
Оғӯши бениёзи дил аз муддаъо тиҳист,
Ин шишаро ба санг фикан ё нигоҳ дор.
Ҳар ҷо хати риъояти аҳбоб хонданист,
Номи вафо ҳамон ба муъаммо нигоҳ дор.
Якбора сарфи яъс макун ёди рафтагон,
Чизе зи дӣ ба ибрати фардо нигоҳ дор.
Дар базми васлам орзуи ҷилва дог кард,
Ё Раб, маро зи хоҳиши беҷо нигоҳ дор.
То дар чӣ вақт шӯъла занад дуди эҳтиёҷ,
Муште арақ ба манъи тақозо нигоҳ дор.
Эй мункири муҳол, агар марди тоқатӣ,
Ёди хироми ӯ куну худро нигоҳ дор.
Бе бода низ шиша ба тоқи ҳавас хуш аст,
Моро ба ёдгори дили мо нигоҳ дор.
Домони аҷз бо ҳама қудрат зи каф мадеҳ,
Аз сар фитодане ба таҳи по нигоҳ дор.
То ҳирс кам хӯрад ғами чизе надоштан,
Эй булфузул, даст зи дунё нигоҳ дор.
Бедил, гарибӣ кишвари лафз аст маъният,
Арзи парӣ ба оламӣ мино нигоҳ дор.

www.kmt.tj

Ҷоме магар аз базми ҳаё дарзадаӣ боз?
К-оташ ба дили шишаву соғар задаӣ боз.
Он зулфи парешон задаӣ шона, надонам,
Бар дафтари дилҳо зи чӣ мистар задаӣ боз?
Бар гӯшаи дастори ту он лолаи сероб
Лахти ҷигари кист, ки бар сар задаӣ боз?
Эй соғари табхола, аз ин ташна саломе,
Хуш хайма бар он чашмаи Кавсар задаӣ боз!
Махмурию мастӣ ҳама фарш аст ба роҳат,
Чун чашми худ имрӯз чӣ соғар задаӣ боз?
Абри чӣ баҳор аст, ки бар бисмили нозат
Теғи мижа бо барқ баробар задаӣ боз?
Ҳуш дор, ки парвози ғурурат нарабояд,
Дил байзаи ваҳм асту таҳи пар задаӣ боз.
Бар ҳастии мавҳум мачин хиҷлати таҳқиқ,
Бар киштии дарвеш чӣ лангар задаӣ боз?
Аз хок дамидан ба қабо сарфа надорад,
Эй гул, зи гиребони кӣ сар барзадаӣ боз?
Бедил, зи фурӯғи гуҳари назми ҷаҳонтоб
Доман ба чароғи маҳу ахтар задаӣ боз.

www.kmt.tj

Аз лаби хомӯш забон вомондаи ком асту бас,
Бол аз парвоз чун монд, ошён дом асту бас.
Маркази тасхири дил ҷуз дида натвон ёфтан,
Гӯши мино ҳалқае гар дорад, он ҷом асту бас.
То нафас боқист, натвон баст боли эҳтиёҷ,
Ин ганоҳое, ки мо дорем, ибром асту бас.
Аз нишони Каъбаи мақсуд огаҳ нестам,
Ин қадар донам, ки ҳастӣ сози эҳром асту бас.
Водии имкон надорад дастгоҳи ваҳшатам,
Ҳар тараф ҷавлон кунад наззора, як гом асту бас.
Бастааст аз мӯйи чинӣ суратам наққоши сунъ,
Субҳи эҷодам ҳамон гул кардани шом асту бас.
Дастгоҳи мову ман чун субҳ бар боди фаност,
Саҳни ин кошонаҳо яксар лаби бом асту бас.
Кош, аз хиҷлат шарорам барнамеомад зи санг,
Сӯхтам аз шарми огозе ки аиҷом асту бас.
Бар пари анқо ту ҳар ранге ки меҳоҳӣ, бибанд,
Сурати оинаи ҳастӣ ҳамин ном асту бас.
Беш аз ин натвон ба афсуни муҳаббат зистан,
Доғам аз андешаи васле, ки пайғом асту бас.
Пухтагӣ деги суханро боз медорад зи ҷӯш,
То хамӯшӣ нест, Бедил, муддаъо хом асту бас.

www.kmt.tj

Чашм во кун, шаш ҷиҳат ёр асту бас,
Ҳар чӣ хоҳӣ дид, дидор асту бас.
Субҳа бар зуннори ваҳме бастаанд,
Ин гираҳ гар во шавад, тор асту баст.
Гар баланду паст нафрӯшад тамиз,
Аз замин то чарх ҳамвор асту бас.
Ҳар нафас сад ранг бар дил мехалад,
Зиндагонӣ неши озор асту бас.
Чанд бояд рӯзбозори ҳавас?
Чиниятро мӯ шаби тор асту бас.
Боғи имкон нест огоҳисамар,
Ҷаҳл то дониш ҷунункор асту баст.
Маҳбаси суду зиён дар хона нест,
Шӯри ин савдо ба бозор асту бас.
Коре аз тадибр натвон бурд пеш,
Ҳар кӣ дар кор аст, бекор асту бас.
Дуд натвон баст бар дӯши шарор,
Чун зи худ растӣ, нафас бор асту бас.
Ҷаҳли мо, Бедил, ба огоҳӣ насохт,
Нур бар зулмат шаби тор асту бас.

www.kmt.tj

Завқи шӯҳратҳо далели фитрати хом асту бас,
Сурати нақши нигин ҳамёзаи ном асту бас.
Навҳа кун бар хеш, агар мағлуби чашм афтод дил,
Офтоб он ҷо ки зери хок шуд, шом асту бас.
Аз қабули ом натвон зист мағрури камол,
Он чӣ таҳсин дидаӣ з-ин қавм, дашном асту бас.
Ҳақшиносӣ ку, мурувват ку, адаб ку, шарм ку?
Ҷаҳди аҳли фазл бар якдигар илзом асту бас.
Гулрухон доми вафо аз сайди улфат чидаанд,
Гардиши чашме, ки ҳуше мебарад, ҷом асту бас.
Ҳар чӣ мебинӣ, бисоторои арзи ҳайрат аст,
Ин гулистон сарбасар як нахли бодом асту бас.
Ҳеҷ касро қобили он ҷилва напсандид ишқ,
Ҷавҳари ҳайронии оина авҳом асту бас.
Дар раҳи ишқат, ки тадбир офати бетоқатист,
Ҳар куҷо вомондае гул кард, ором асту бас.
Боли оҳе мекашад, ашке ки мерезем мо,
Шабнами моро ҳаво гаштан саранҷом асту бас.
Аз таъаллуқ он қадар хишти бинои кулфатӣ?
Андаке аз худ баро, олам сари бом асту бас.
Чун сиёҳӣ рафт аз мӯ, фикри худоройӣ хатост,
Ҷома ҳар гаҳ шуста гардад, боби эҳром асту бас.
Фитрати Бедил ҳамон оинаи мӯъҷизнамост,
Ҳар сухан, к-аз хомааш меҷӯшад, илҳом асту бас.

www.kmt.tj

Зиндагӣ маҳруми такрор асту бас,
Чун шарар ин ҷилва як бор асту бас.
Аз адам ҷӯйед субҳ, эй оқилон,
Олам аст ин ҷо, шаби тор асту бас.
Аз заъифӣ бар рухи тасвири мо
Ранг агар гул мекунад, бор асту бас.
Ғафлати мо пардаи бегонагист,
Маҳрамонро ғайр ҳам ёр асту бас.
Кист, то фаҳмад забони аҷзи мо?
Нола ин ҷо набзи бемор асту бас.
Нест офоқ аз дили сангин тиҳӣ,
Ҳар куҷо рафтем, кӯҳсор асту бас.
Аз шикасти шишаи дилҳо мапурс,
Шаш ҷиҳат як нештарзор асту бас.
Дар таҳайюр лаззати дидор ку?
Дидаи оина бедор асту бас.
Ихтилоти халқ набвад бе газанд,
Базми суҳбат ҳалқаи мор асту бас.
Чун ҳубоб аз шайхии зоҳид мапурс,
Ин сари бемағз дастор асту бас.
Эй сарат чун шӯъла пурбоди ғурур,
Ин ки гардан мекашӣ, дор асту бас.
Бедил, аз зиндониёни улфатем,
Бӯйи гулро ранг девор асту бас.

www.kmt.tj

Субҳ асту дорад он гул дар сар ҳавои наргис,
Аз чашми мо бирезад обе ба пойи наргис.
Абри баҳори иқбол имрӯз сояи кист?
Гул кард тоҷ бар сар боли ҳумои наргис.
Обу гили таъайюн ин дилкашӣ надорад,
Ранги шикастаи кист тарфи бинои наргис?
Ҳамчашми навбаҳорам, хобам чӣ эҳтимол аст?
Дорам ғунудан аммо то ғунчаҳои наргис.
Беинтизор натвон аз васл коми дил бурд,
Гул мерасад дар ин боғ яксар қафои наргис.
Ҳайрат буруни ин боғ роҳе намекушояд,
Ҳарчанд ришта бошад чашм аз асои наргис.
Моро ба ин ду дам айш бо чатри гул чӣ кор аст?
Ҳамсояи хазонем зери ливои наргис.
Иқболи авҷи гардун гар мекушуд коре,
Майли Замин намекард дасти дуои наргис.
Тақлид чанд бояд дар ҷилвагоҳи таҳқиқ,
Помоли нури шамъ аст ранги лиқои наргис.
Мазмуни пеши по низ осон наметавон хонд,
Сад сифру як алиф буд ибратфизои наргис.
Чандон, ки во расидем, ранги хазон ҷунун дошт,
Эй кош доғ мерӯст з-ин боғ ҷойи наргис.
Бедил, зи чашми мардум дур аст ҳақшиносӣ,
Кӯрист хирман ин ҷо чун дастаҳои наргис.

www.kmt.tj

Об аз ёқут мерезад такаллум карданаш,
Ҷайби гавҳар медарад завқи табассум карданаш.
З-он ситампиро насиби мо ба ғайр аз ҷавр нест,
Кист, ё Раб, то бувад боби тараҳҳум карданаш?
Дар арақ з-он чеҳраи хуршедсимо равшан аст
Барқи чандин шуъла вақфи кишти анҷум карданаш.
Турки ман метозад ошӯби қиёмат дар рикоб,
Нест бок аз хоки раҳ дар чашми мардум карданаш.
Бандаи пири хароботам, ки аз таълифи шавқ
Як ҷаҳон дил ҷамъ кард ангур дар хум карданаш.
Дар вузӯ зоҳид чу тӯфон бар сари об оварад,
Менишонад хокро дар хун таяммум карданаш.
Дил агар ҷамъ аст, гӯ, олам парешонҷилва бош,
Гавҳар осудаст дар баҳр аз талотум карданаш.
Дар пайи рӯзиталошӣ одамӣ имрӯз нест,
Аз азал овора дорад фикри гандум карданаш.
Кулфати ҳастӣ тапишҳо сӯхт дар набзи нафас,
Риштаи ин соз хун шуд аз тараннум карданаш.
Чун саҳар шӯри нафас гарди хаёле беш нест,
То ба кай оинае ҳастӣ таваҳҳум карданаш?
Бар дили озурда тамҳиди шукуфтан офат аст,
Ҷом дар хун мезанад захм аз табассум карданаш.
Бе лаби дилдор, Бедил, ғӯта зад дар мавҷи ашк,
Оқибат афканад дар дарё гуҳар гум карданаш.

www.kmt.tj

То кай афсурдан? Даме аз фикри худ вораста бош,
Сар бурун ор аз гиребон, маънии барҷаста бош.
Гар надорӣ ҷуръати аз хонумон барҳам задан,
Ҳамчу май хун дар ҷигар з-ин шишаи бишкаста бош.
То бифаҳмӣ рабти истеъдоди ҳастию адам,
З-ин ду мисраъ дур магзар, андаке пайваста бош.
Рӯзӣ ин ҷо дархури кому даҳан омода аст.
Маҳрами минқори сози он ниҳоли писта бош.
Азми содиқ мераҳонад чун танат аз банди табъ,
Шояд аз пастӣ бурун ойӣ, камар мебаста бош.
Дахли беҷоят зи дарди аҳли маънӣ ғофил аст,
Нохуне то ҳаст, дур аз синаҳои хаста бош.
Чанд бошӣ аз фаромӯшони айёми висол?
Рангҳои рафта ёдат медиҳам, гулдаста бош.
Хостам аз дил бурун орам ғубори ҳайрате,
То ба лаб омад, нафас хун гашу гуфт: оҳиста бош.
Аз ıқомат шарм дорад, Бедил , истеъдоди шамъ,
Ҳар қадар бошӣ дар ин маҳфил, зи по наншаста бош.

www.kmt.tj

Чу абру баҳр зи лофи сахо пушаймон бош,
Карам куну араҷи инфиъоли эҳсон бош.
Бисоти ин чаман оинадори одоб аст,
Чу шабнам об шав, аммо ба чашми ҳайрон бош.
Ҳузури обилаи по агар ба даст афтад,
Қадам ба афсари шоҳӣ гузору султон бош.
Зи хуни худ чу ҳино ранги тӯҳфае пардоз,
Гули василаи побӯси хушхиромон бош.
Чӣ лозим аст кашӣ ранҷи интизориҳо?
Ҷигар чу субҳ ба чоке диҳу гулистон бош.
Зи машраби хату холи бутон машав ғофил,
Ба ҳусни маънии куфр обрӯйи имон бош,
Ҳавопарастии ҷамъият аз фусурдадилист,
Чу гард бар сари ин хокдон парешон бош.
Куҷост вусъати дигар саводи имконро?
Чу шӯъла дар ҷигари санг доғи ҷавлон бош.
Зи фикри уқдаи дил чун гуҳар машав ғофил,
Даме, ки нохуни мавҷат намонд, дандон бош.
Далели матлаби ушшоқ будан осон нест,
Ба номае, ки надорад савод, унвон бош.
Ба сози ҳодиса ҳамнағма будан оромист.
Агар замона қиёмат кунад, ту тӯфон бош.
Ба ҷуз фано намаки сози зиндагонӣ нест,
Тамом шефтаи инӣ в-андаке он бош.
Дар ин чаман ҳама оҷизнигоҳи дидорем,
Ту низ як-ду нигаҳ дар қатори мижгон бош.
Чи нанги далқу чи фахри кулоҳ, ғафлати туст,
Ба ҳар либос, ки бошӣ, зи хеш урён бош.
Далели ваҳдат аз афсуни касратӣ, Бедил,
Ҳамин қадар, ки ба ҷисм ошно шудӣ, ҷон бош.

www.kmt.tj

Дил ба коми туст, чанде хуррамиизҳор бош,
Соғаре дорӣ, шикасти рангро меъмор бош.
Файзҳо дорад сухан, бар маънии борик печ,
Гар дили осуда хоҳӣ, укдаи ин тор бош.
Ҳар чӣ аз васлаш ба якрангӣ наёмезад дилат,
Гар ҳама ҷон бошад, аз андешааш безор бош.
То ҳузури чашму мижгон ёбӣ аз ҳар хору гул,
Чун нигаҳ дар ҳар куҷо по мениҳӣ, ҳамвор бош.
Ҳеҷ кас тӯҳматнишони доғи бенафъӣ мабод,
Чатри шоҳӣ гар набошӣ, сояи девор бош.
Нанги таътил аз ғами беҳосилӣ натвон кашид,
Судани дасте набозӣ, ҷаҳд кун, дар кор бош.
Нақши пойи рафтагон махмур меояд ба чашм,
Яъне, эй вомонда, дар хамёзаи рафтор бош.
Монеъи озодагон пасту баланди даҳр нест,
Нола аз худ меравад, гӯ, шаш ҷиҳат кӯҳсор бош.
Бар тасалсул хатм шуд даври гурури субҳаат,
Як-ду соғар маҳви ишратхонаи хаммор бош.
Ҳарзатозӣ то ба кай? Гоме ба гирди хеш гард,
Ҷаҳд бар машқи ту хатте мекашад, паргор бош.
Ҳар қадар мижгон кушоӣ, ҷилва дар оғӯши туст,
Эй нигоҳат муфти фурсат, толиби дидор бош.
Оқибат, Бедил, зи чашми хеш бояд рафтанат,
Зарра ҳам кам нест, то бошӣ, ҳамин миқдор бош.

www.kmt.tj

Ғар наӣ айни тамошо, ҳайрати саршор бош.
Сарбасар дилдор ё оинаи дилдор бош.
Ё ҳуҷуми айш шав чун нағмаи завқи висол,
Ё саропо дарди дил, чун нолаи бемор бош.
Болупарфарсудаи доми фалак натвон шудан,
Гар ҳама марказ шавӣ, беруни ин паргор бош.
Чанд бояд буд пешоҳанги таҳрики нафас?
Сози мавҳуме, ки мо дорем, гӯ, бетор бош.
Сад чаман ранги тараб дар ғунча дорад хомӯшӣ,
Нола ҳарчанд гул кунад, кӯтаҳтар аз минқор бош.
Гар ҳама бӯйе зи афсуни ҳасад дорад дилат,
Бар думи ақраб нишин ё бар даҳони мор бош.
Огаҳӣ оинадори эҳтиёт афтодааст,
Чашм ағар гардида бошӣ, андаке бедор бош.
Бисмили моро пари вомонда сайри оламест,
Арсаи кавну макон, гӯ як тапиданвор бош.
Доғ ҳам рангиние дорад, ки дар гулзор нест,
Гар наӣ товус бори рахти оташкор бош.
Серчашмӣ зарраро мӯҳри қаноъат будан аст,
Пеши мардум андаке дар чашми худ бисёр бош.
Ғунчаат аз беҳудӣ фоли шукуфтан мезанад,
Эй зи сар ғофил, бирав, бемағзии дастор бош.
То ба кай бошад дил аз хиҷлатшуморони нафас?
Субҳа бекор аст, чанде гарми истиғфор бош.
Бениёзиҳои ишқ охир ба ҳеҷат мехарад,
Ҷинси мавҳумӣ, ду рӯзе бар сари бозор бош.
Як қадам роҳ аст, Бедил, аз ту то домони хок,
Дар сари мижгон чу ашк истодаӣ ҳушёр бош.

www.kmt.tj

Ман намегӯям, зиён кун ё ба фикри суд бош,
Эй зи фурсат бехабар, дар ҳар чӣ бошӣ, зуд бош.
Дар талаб ташнеъи кӯтоҳӣ макаш аз ҳеҷ кас,
Шӯъла ҳам гар боли беобӣ кушояд, дуд бош.
Зеби ҳастӣ чист ғайр аз шӯри ишқу сози ҳусн?
Накҳати гул гар най, дуди димоғи уд бош.
Аз хамӯшӣ гар бичинӣ дастгоҳи офият,
Гуфтугӯ ҳам оламе дорад, нафасфарсуд бош.
Роҳате гар ҳаст, дар оғӯши саъйи бехудист,
Яккалам лағзиш чу мижгонҳои хоболуд бош.
Мӯмиёӣ ҳам шикастан холӣ аз таъмир нест,
Эй зиёнат ҳеҷ, баҳри дардманде суд бош.
Хоки одам оташи иблис дорад дар камин,
Аз таъайюн ҳам барой, ҳосиду маҳсуд бош.
Чист дил, то рӯкаши дидор бояд сохтан?
Ҳусн бепарво хуш аст, оина, гӯ, мардуд бош.
З-ин ҳама саъйи талаб ҷуз офият матлуб нест,
Гар ҳама доғ аст ҳар ҷо шӯъла, обосуд бош.
Нақди ҳайратхонаи ҳастӣ садое беш нест,
Эй адам, номе ба даст овардаӣ, мавҷуд бош.
Бар муқимони сарои орият, Бедил, мапеч,
Чун ту ин ҷо нестӣ, гӯ, ҳар кӣ хоҳад буд, бош!

www.kmt.tj

Аз қаноат хок бояд кард дар анбони ҳирс,
Обрӯ то кай шавад сарфи хамири нони ҳирс?
Ҳеҷ даште нест, к-аз реғи равон бошад тиҳӣ,
Барнамеояд ҳисоб аз резиши дандони ҳирс.
Ҳар тараф мижгон кушоӣ, олами хамёза аст,
Аз замин то осмон чокест аз домони ҳирс.
Даъвати Фағфур мотамхона кард офоқро,
Мӯкашӣ зоил нашуд аз косаҳои хони ҳирс.
Эй ҳарисон, раҳм бар аҳволи якдигар кунед,
Об шуд саъйи нафас, ҷони шумову ҷони ҳирс.
То ба кай бошад касе савдоии суду зиён?
Тахта мегардад ба як хишти лаҳад дуккони ҳирс.
Хок ҳам аз шӯхии иброми дом осуда аст,
Аз тасаннуъ кист пӯшад чашми бемижгони ҳирс?
То набандӣ санг бар дил аз тақозои талаб,
Маънии дилчасп натвон ёфт дар девони ҳирс.
Гаҳ ғами Яқубу гаҳ нози Зулайхо мекашем,
Юсуфи моро кӣ афканд, оҳ, дар зиндони ҳирс?
Мурдагонро низ савдои қиёмат дар сар аст,
Зинда медорад ҷаҳонеро ҳамин эҳсони ҳирс.
Хоҳ бар кунҷи қаноат, хоҳ дар қасри ғано,
Рӯзаке чанд аст, Бедил, ҳар касе меҳмони ҳирс.

www.kmt.tj

Мабод, домани кас гирам аз фусуни ғараз,
Кафи умед ҳино бастаам ба хуни ғараз.
Таваҳум оинаи эҳтиёҷи якдигар аст,
Муназзаҳем вагарна зи чанду чуни ғараз.
Фазои шаш ҷиҳатам поймоли истиғност,
Ҳанӯз дар хами занҷирам аз ҷунуни ғараз.
Зи баҳр баҳраи серӣ набурд чашми ҳубоб,
Пурист мунфаъил аз косаи нигуни ғараз.
Ҳарифи тешаи ибром будан осон нест,
Ҳазар кунед зи Фарҳоди Бесутуни гараз.
Дил аз умед бипардоз, ҷаҳл муфти ғаност.
Ҷаҳон тамом Фалотун шуд аз фунуни ғараз.
Надошт забти нафас ғайри офият манзур,
Шунидам аз лаби хомӯш ҳам фусуни ғараз.
Суроғи анҷумани кибриё зи дил ҷустам,
Тапиду ғуфт: ҳамин як қадам буруни ғараз.
Ба рӯйи кас мижа аз шарм барнадоштаем,
Мабод Бедили мо ин қадар забуни ғараз.

www.kmt.tj

Набуд нуқтае аз илми ин китоб ғалат,
Шуъури ноқиси мо кард интихоб ғалат.
Фиреби зиндагӣ аз шӯхии нафас нахурӣ,
Ки теғро накунад кас ба мавҷи об ғалат.
Шикасти шиша ба чашмат бисоти ишрат чид,
Зи ранги бохта кардӣ ба Моҳтоб ғалат.
Румузи вазъи ҷаҳонро касе чӣ дарёбад?
Ки халқ кӯрсавод асту ин китоб ғалат.
Руҷӯи асл хато мебарад зи тинати фаръ,
Гирифтан аст зи сар, чун шавад ҳисоб ғалат.
Ҷаҳон зи ҷӯши ғубори ман он қадар ошуфт,
Ки роҳи хонаи худ кард Офтоб ғалат.
Надошт оинае мавҷи об ғайри муҳит,
Ба ҷилва хурдам аз андешаи ниқоб ғалат.
Буруни доира марказ чӣ обрӯ дорад?
Набаст ишқ сарамро ба он рикоб ғалат.
Ба фарқи ҳосили ин дашт хок мебоист,
Арақ зи оинаи саъй рехт об ғалат.
Ба хоб дидамат имшаб, ки дар канори манӣ,
Агар ғалат накунӣ, нест ҳукми хоб ғалат.
Зи қатра қатра аён диду аз муҳит муҳит,
Накард фитрати Бедил ба хеҷ боб ғалат.

www.kmt.tj

Бе нами хичлат намебошад сару кори тамаъ,
Ҷинси истиғно арақ дорад ба бозори тамаъ.
Ғайри навмедӣ илоҷи ин қадар амроз чист?
Оламе пар мезанад дар набзи бемори тамаъ.
Умр дар ҳасрат шуду як тавқи қумрӣ ҳам набаст.
Хиҷлати беҳосилӣ бар сарви гулзори тамаъ.
Осмон хамёзаи яъси ту хирман мекунад,
Эй ҳавас, бардор даст аз шакли анбори тамаъ.
Бениёзӣ тобеъи андешаи агроз нест,
Хидмати ҳиммат муҳол аст аз парастори тамаъ.
Зачри ибрат нест танбеҳи самоҷатпешагон ,
Лаб газидан нашканад дандони изҳори тамаъ.
Дархури ҷон кандан аз агроз мебояд гузашт,
Умрхо шуд марг аз по мекашад хори тамаъ.
Аз камоли хеш ғофил нест истеъдоди халқ,
Шӯри иқболи гадо мебошад идбори тамаъ.
Базми чандин ҳасрат он сӯйи қиёмат чидаем,
Бояд аз шахси амал пурсид миқдори тамаъ.
Гар ҳама бар Осмон хоҳӣ назар бардоштан,
Чун мижа бе сарнигунӣ нест девори тамаъ.
Аз хирад ҷустам тариқи интиъоши коми халқ,
Даст бар ҳам суду гуфт: ин аст рафтори тамаъ.
Нест мавқуфи суол иброми табъи дунҳасаб,
Бастани лаб ҳам камар бастаст дар кори тамаъ.
Бениёзӣ, Бедил, охир з-эҳтиёҷ омад ба арз,
Марҳами рози ғаноям кард осори тамаъ.

www.kmt.tj

Сӯхтан як нағма аст аз сози шамъ,
Парда натвонад нуҳуфтан рози шамъ.
Худгудозӣ обрӯйи дигар аст,
Мерасад бар анҷуманҳо нози шамъ.
Нолаҳо дар дуди дил гум кардаем.
Сурма печидаст бар овози шамъ.
Ошиқонро мӯнисе ҷуз дард нест,
Сӯхтан бошад ҳамин дамсози шамъ.
То кай, эй парвона, болафшоният?
Парфишониҳост бо гулбози шамъ.
Хатми тадбири забон лаб бастан аст,
То хамӯшӣ мерасад парвози шамъ.
Равнақи ушшоқ арзи нестист,
Сар буридан мешавад пардози шамъ.
Кист дарёбад забони бехудон?
Нест ҷуз парвози ранг овози шамъ.
Саъйи худро худ талофӣ кардаем,
Ҳам сари хеш аст поандози шамъ.
Муддаъои ҷустуҷӯ равшан нашуд,
Пур баланд афтодааст андози шамъ.
Фикри анҷоми дигар дорем мо,
Дида бошӣ сурати оғози шамъ.
Хомӯшӣ ҳам тарҷумони ҳоли мост,
Бе сухан пайдост, Бедил, рози шамъ.

www.kmt.tj

Фақри моро машуморед кам аз олами теғ,
Ки буришҳост ба қадри тунукӣ дар дами теғ.
Аҷзи мардон асари ғайрати дигар дорад,
Пушт дар сина ниҳон мекунад ин ҷо хами теғ.
То қазо оинаи маҷмаъи имкон пардохт,
Гардане нест, ки чун шамъ нашуд маҳрами теғ.
Ғофил аз дард мабошед, ки дар арсаи ишқ
Захмҳо ҳам чу наёманд ҳама тавъами теғ.
Аз қазо бехабарӣ, варна дар ин арсаи ваҳм
Сари фармонбари таслим надорад ғами теғ.
Ҷуз ба таслим дар ин арса амон натвон ёфт,
Чун маҳи нав сипар эҷод кунад аз хами теғ.
Шарм дорад сари паймона зи сомони ғурур,
Чун наёми тиҳӣ аз хеш гирифтам ками теғ.
Ҷубн бар ҷавҳари ғайрат нагуморӣ, ё Раб,
Зани ҳез аст, ағар мард шавад мулзами теғ.
Бедил, аз аҳли замон чашми тараҳҳум бардор,
Гиря хун рехтаң аст аз мижаи бенами теғ.

www.kmt.tj

Эй муждаи дидори ту чун ид муборак,
Фирдавс ба чашме, ки туро дид муборак.
Ҷон додаму хоки сари кӯйи ту нагаштам,
Бахт ин қадар аз ман написандид муборак.
Дар нарди вафо бурд ҳамин бохтанӣ буд,
Манҳус ҳарифе, ки нафаҳмид муборак.
Ҳар соя ки гум гашт, расонад ба нураш,
Гардидани ранге, ки нагардид, муборак.
Эй бехирадон, ғарраи иқбол мабошед,
Давлат набувад бар ҳама ҷовид муборак.
Субҳи тараби боғи муҳаббат дами теғ аст,
Бисмиллаҳ, агар захм тавон чид, муборак.
Жӯлидагии мӯйи сарам чатри фароғест,
Маҷнуни маро сояи ин бед муборак.
Бар бом ҳилолабрӯи ман қибланамо шуд,
К-аз ҳар тараф омад хабари «Ид муборак».
Дил қонеъи шавқест, ба ҳар ранг ки бошад,
Доғи ту ба мо, ҷом ба Ҷамшед муборак.
Дар ишқ яке буд ғаму шодии Бедил,
Бигрист, саъодат шуду хандид муборак.

www.kmt.tj

Ба ранге яъс ҷӯшидаст бо дил,
Ки дард ояд, агар гӯям: биё дил.
Ҷамолат мақсади чашм аст, ку чашм?
Ғамат боби дил аст, аммо куҷо дил?
Саропо нола меҷӯшем чун мавҷ,
Тапиш хун кард дар ҳар узви мо дил.
Даройи корвони дашти яъсем,
Чӣ созад, гар нанолад бенаво дил?
Суроғи мо ғубори боли анқост,
Ба ранги рафта дорад нақши по дил.
Зи ашку оҳи муштоқон мапурсед,
Ҳуҷуми бисмил аст аз дида то дил.
Зи парвози нафас ғофил мабошед.
Чу шабнам реша дорад дар ҳаво дил.
Зи хоки мо қадам фаҳмида бардор,
Мабодо, бишканӣ дар зери по дил.
Дар ин маҳфил касе мӯҳтоҷи кас нест,
Ҳамин кори дил афтодаст бо дил.
Гирифторам, гирифторам, гирифтор,
Намедонам, нафас дом аст ё дил?
Ба сурат Бедилем, аммо ба маънӣ
Бувад чун ашк сар то пойи мо дил.

www.kmt.tj

Навбаҳор орад ба имдоди мани бемор гул,
То ба ҷойи ранг гардонам ба гирди ёр гул.
Дар гулистоне, ки шарм оинадори нози ӯст,
Маҳви шабнам мешавад аз шӯхии изҳор гул.
Боғбон, аз даври гардони чаман ғофил мабош,
То каям дар дида бошад рахнаи девор гул?
Аз хамӯшӣ пардадори шӯхии ҳуси аст ишқ,
Мекунад булбул ниҳон дар ғунчаи минқор гул.
То нафас боқист, бояд хасми роҳат буду бас,
Ҳам зи бӯйи хеш дорад дар гиребон хор гул.
Рангу бӯ номаҳрами файзи баҳори нестист,
Хоки роҳе бошу аз ҳар нақши по бардор гул.
Гар зи асрори баҳори ишқ бӯйе бурдаӣ,
Ғайри доғу захму ашку обила машмор гул.
Бар бисоти ғунчахуспон гар расӣ, оҳиста бош,
Мешавад аз ҷунбиши набзи нафас бедор гул.
Ин ҳадис аз шамъ равшан шуд, ки дар базми виқор
Доғ дорад зеби дил, чуӊ зинати дастор гул.
Ҳосили ин боғ бар доман гаронӣ мекунад,
Чун сипар бар пушт бояд бастанат ночор гул.
Ҷилва дар пеш аст, ташвиши дигар иншо макун,
Ҳар куҷо бошад, ҳамон бар ранг дорад кор гул.
Шӯхии иашвунумоҳо баски шабнампарвар аст,
Сабза чун мижгони Бедил карда гавҳарбор гул.

www.kmt.tj

Ҳарфам ҳама аз мағз аст, аз пӯст намегӯям,
Онро, ки ба ҷуз ман нест, ман «ӯст» намегӯям.
Асрори камоҳиро таъвил намебошад,
Сарро сару поро по, зонуст намегӯям.
Зарф аст ба ҳар сурат оинаи истеъдод,
Дар кӯза агар об аст, дар ҷӯст намегӯям.
Маънинazaрон дуранд аз ваҳми ғалатфаҳмӣ,
Норинҷи закан себ аст, лимӯст намегӯям.
Айбу ҳунари ин базм ифшогари асрор аст,
Ҳарчанд гули чашм аст, бебӯст намегӯям.
Ман дарбадари инсоф аз феъли худ огоҳам,
Гар ғайр бадам гӯяд, бадгӯст намегӯям.
Гар сафҳаи офоқ аст ё оинаи афлок,
То пушту рухе дорад, якрӯст намегӯям.
Ҷоҳу ҳашами дунё нанг аст зи сар то по,
Чинӣ чу сари Фағфур бемӯст намегӯям,
Лабрези фано бояд, то дил ҳамаро шояд,
Ногашта тиҳӣ аз худ мамлӯст намегӯям.
Гар шубҳаи таҳқиқам з-ин дашт сиёҳӣ кард,
Лайлӣ ба назар дорад, оҳуст намегӯям.
Оини муҳаббат нест савдои дуӣ пухтан,
Ман Бедили худро ҳам ҷуз дӯст намегӯям.

www.kmt.tj

Далели корвони ашкам, оҳи сардро монам,
Асарпарварди доғам, ҳарфи соҳибдардро монам.
Рафиқи ваҳшати ман ғайри доғи дил намебошад,
Дар ин ғурбатсаро хуршеди танҳогардро монам.
Баҳори обрӯям сад хазон хиҷлат ба бар дорад,
Шукуфтан дар мизоҷам нест, ранги зардро монам.
Ба ҳукми аҷз шак натвон зудуд аз интихоби ман,
Дар ин дафтар шикасти гӯшаҳои фардро монам.
Ба ҳар мижгон задан ҷӯшидаам бо олами дигар,
Парешонрӯзгорам, ашки ғампарвардро монам.
Шикасти рангаму бар дӯши оҳе мекашам маҳмил,
Дар ин дашт аз заъифӣ коҳи бодовардро монам.
Тамизи халқ аз ташвиши кӯрӣ барнамеояд,
Ҳама гар сурма ҷӯшам, дар назарҳо гардро монам.
На доғам моили гармӣ, на нақшам қобили маънӣ,
Бисоторои ваҳмам, каъбатайни нардро монам.
Ба худ оташ занам, то гарм созам паҳлуи доғе,
Зи бас афсурдатабъиҳо танӯри сардро монам.
Хиҷолат сарфи гуфторам, надомат вақфи кирдорам,
Саропо инфиъолам, даъвии номардро монам.
На ашке зеби мижгонам, на оҳе боли афғонам,
Тапидан ҳам намедонам, дили бедардро монам.
Ба маҷбурӣ гирифторам, мапурс аз вазъи мухторам,
Ҳама гар омаде дорам, ҳамон овардро монам.
Фалак умрест дур аз дӯстон медорадам, Бедил,
Ба рӯйи сафҳаи офоқ байти фардро монам.

www.kmt.tj

Зи савдои чашми ту то ком гирам,
Ду олам фурӯшам, ду бодом гирам.
Шаҳиди вафоям, зи роҳат ҷудоям,
Намурдам ба завқе , ки ором гирам.
Сияҳмасти шӯҳрат наям, варна ман ҳам
Чу нақши нигин субҳ дар шом гирам.
Зи бас ҳимматам нанги тазвир дорад,
Муҳол аст, агар дона дар дом гирам.
Чунин к-аз талаб бениёз аст табъам,
Гадо гар шавам, тарки ибром гирам.
Чу шабнам чӣ лофам ба сомони ҳастӣ?
Магар аз арақ сурате вом гирам.
Дар ин анҷуман машраби ғунча дорам,
Занам шиша бар санг, то ҷом гирам.
Замоне шавад хоби айшам муяссар,
Ки чун нақши по соя бар бом гирам.
Каманди нафас ҳирси сайёди анқост,
Ба ин норасоӣ магар ном гирам.
Ҷаҳон нест ҷуз эътибори ману ту,
Ту таҳқиқ дон, гар ман авҳом гирам.
Таҷоҳул сару барги ҳастист, Бедил,
Ҳама гар висол аст, пайғом гирам.

www.kmt.tj

www.kmt.tj

Майнарасти эҷодам, нашъаи азал дорам,
Ҳамчу донаи ангур шиша дар бағал дорам.
Гар диханд бар бодам, ракс мекунад шодам,
Хоки аҷзбунёдам, табъи бехалал дорам.
Офтоб даркор аст, соя, гӯ, ба ғорат рав,
Чун мане агар гум шуд, чун туе бадал дорам.
Маънии баланди ман фаҳми тунд мехоҳад,
Сайри фикрам осон нест, кӯҳаму кутал дорам.
Аз манӣ таназзул кун, ӯ шаву туӣ гул кун,
Андаке тааммул кун, нукта муҳтамал дорам.
Ҳақ буруни мардум нест, ҷӯши бода бехум нест,
Роҳи муддаъо гум нест, арзи мубтазал дорам.
Дил мушаббак аст имрӯз аз хаданги бедодат,
Маҳви лаззати шавқам, шоне аз асал дорам.
Санг ҳам ба ҳоли ман гиря гар кунад, барҷост,
Бе ту зиндаам, яъне марги беаҷал дорам.
Тарки суду савдо кун, қатъи ҳар тамаъно кун,
Май хуру тарабҳо кун, ман ҳам ин амал дорам.
Баҳри қудратам, Бедил, мавҷхези маъниҳо,
Мисраъе агар хоҳам сар кунам, ғазал дорам.

Аз чарх бори миннат то кай тавон кашидан?
Бояд ба поймардӣ даст аз ҷаҳон кашидан.
Тӯфон куну барангез гарди бинои ҳастӣ,
Домони мақсад охир хоҳӣ чунон кашидан.
Як нолаи сипандат аз ваҳм мераҳонад,
То кай ба ранги миҷмар дуд аз даҳон кашидан?
Асбоб мефизояд бар ташнакомии ҳирс,
Гулро зи ҷӯши об аст чандин забон кашидан.
Эй ҳирс, ваҳм бинмо, қатъи назар кун аз хеш,
К-ин роҳ тай нагардад ғайр аз инон кашидан.
Сайди заъифи моро аз инқилоби парвоз
Бояд ба ҳалқаи дом хатти амон кашидан.
Оҳ аз ҳуҷуми пирӣ, дод аз ғами заъифӣ,
Ҳамчу камон зи хешам бояд камон кашидан.
Гарди шикастаболам, парвози ман муҳол аст,
Дорам саре, ки натвон з-ин остон кашидан.
Маҳви суҷуди шавқам дар ёди чашми масте,
Аз ҷабҳаи хаёлам май метавон кашидан.
З-он ҷилва ҳеҷ нанмуд оина ҷуз мисоле,
Наққошро муҳол аст тасвири ҷон кашидан.
Ку яъс, то намояд озодам аз ду олам,
То чанд нози Юсуф аз корвон кашидан?
Хокистарам ҳамон беҳ, к-аз шӯъла пеш тозад,
Марг аст доғи хиҷлат аз ҳамраҳон кашидан.
Бедил, диле зи оҳан бояд дар ин биёбон,
То як ҷарас тавонам бори фиғон кашидан.

www.kmt.tj

Гар ба хуни муштоқон теғи ӯ кашад гардан,
То қиёмат аз сарҳо ҷойи мӯ дамад гардан.
Мавҷҳо нафас дуздид, то гуҳар ба арз омад,
Кардаам саре таъмир аз шикасти сад гардан.
Хирси афсаророй сар ба санг мекӯбад,
Саҷда муфти роҳатҳо, гар кунад мадад гардан.
Ҳар чӣ дорад ин мазраъ, баргу сози таслим аст,
Тухм медамонад сар, реша медавад гардан.
Интихоби ин маслах қитъаҳои ҳамворест,
Пушту сина то бошад, кас намехарад гардан.
Коргоҳи истеъдод мекунад чиҳо эҷод?!
Хок ҷабҳа мебандад, шӯъла мекашад гардан.
Зоҳид, аз чунин дастор дасти офият бардор ,
Хоҳадат шикаст охир зери ин сабад гардан.
Эй ваболи пайдоӣ, ҳастӣ асту расвоӣ,
Аз ту чанд бардорад бори неку бад гардан?
Роҳи офият пӯйӣ, рахши худсарӣ пай кун,
Манзилат сари дор аст, гар шавад балад гардан.
Гул қиёмати чидан дар шукуфтагӣ дорад,
Ғунча гарду эмин бош, ханда мезанад гардан.
Саркашон дами ифлос рӯ ба нақши по доранд,
Ҳар қадар тиҳӣ гардад, шиша хам кунад гардан.
Халқ мекашад яксар ранҷ дархури тоқат,
То саре зи дӯш афтад, кош, бишканад гардан.
Хоки мо сари мӯйе аз замин намеболад,
Ё Раб, аз куҷо овард ин ҳазор қад гардан?
Теғ бар каф истодаст сарсари аҷал, Бедил,
Ҳамчу шамъ дар ҳар ҷо сар баровирад гардан.

www.kmt.tj

Мавҷи хунам ҳар қадар тӯфоннамо хоҳад шудан,
Ҳаққи шамшери ту рангинтарадо хоҳад шудан.
Умрҳо шуд дар таманнои хиромат мурдаам,
Хоки ман оинаи оби бақо хоҳад шудан.
Аз тағофул чанд бандӣ парда бар рӯйи баҳор?
Чашм во кун, ғунчаи бодом во хоҳад шудан.
Дар дами мурдан маро бар зиндагӣ афсӯс нест,
Ҳайфи домонат, ки аз дастам раҳо хоҳад шудан.
Дар камини шуълаи ҳар шамъ доғе хуфтааст,
Ҳар куҷо тоҷест, охир нақши по хоҳад шудан.
Бе талофӣ нест шавқам дар такопӯйи висол,
Даст агар кӯтоҳ шуд, оҳам расо хоҳад шудан.
Нашъаи обу гили шӯхибинои ваҳшатем,
Домане гар бишканӣ, таъмири мо хоҳад шудан.
Дар биёбоне, ки дил менолад аз бори ғамат,
Гар ҳама кӯҳ аст, помоли садо хоҳад шудан.
Пухтагон яксар кабоби интизори хомиянд,
Интиҳои ҳар чӣ дидӣ, ибтидо хоҳад шудан.
Гар ба ин афсурдагӣ ҷӯшад ҷунуни эътибор,
Баҳрро мавҷи гуҳар занҷири по хоҳад шудан.
Ҷодаи сарманзили таҳқиқи мо пӯшида нест,
Нақши по то хок гаштан раҳнамо хоҳад шудан.
Дурӣ аз дилдор нанги иттиҳоди маънавист,
Мавҷи мо бо гавҳар аз гавҳар ҷудо хоҳад шудан.
Сурмаи саднаргисистонъибрат аст аҷзои мо,
Хок агар гардем, чандин чашм во хоҳад шудан.
Нестам, Бедил, чу тухм аз хоксорӣ ноумед,
Охир ин афтодагиҳоям асо хоҳад шудан.

www.kmt.tj

Баски ёди қоматат барбод дод аҷзои сарв,
Нолаи қумрӣ шуд охир қад кашиданҳои сарв.
Чидани доман дар ин гулшан гули озодагист,
Кист, то фаҳмад забони офиятимои сарв?
Матлуби озодагиҳо пур баланд афтодааст,
Оламе хам шуд ба фикри бори нопайдои сарв.
Боғбонон қадри озодӣ надонистанд, ҳайф,
Нола боистӣ дар ин гулшан нишондан ҷои сарв.
Бодаро дар домани мино баҳоре дигар аст,
Об дорад обрӯ, то меравад дар пои сарв.
Шуълаи идрок хокистаркулоҳ афтодааст,
Нест гайр аз боли қумрӣ пунбаи минои сарв.
Баски мавзунон зи шарми қоматат гаштанд об,
Сурати фаввора бояд рехт аз аҷзои сарв.
Ин қадар раъно намеболад ниҳоли ин чаман,
Сояи нахли кӣ афтодаст бар болои сарв?
Пой дар занҷиру дарси гуфтугӯ озодагӣ?
Бедил, ин сатри такаллуф нест ҷуз иншои сарв.

www.kmt.tj

Афтодаам ба роҳат чун ашки беравонӣ,
Мактуби интизорам, шояд маро бихонӣ.
Аз созӣ ҳайрати ман мазмуни нола дарёб,
Гарди нигоҳ дорад фарёди нотавонӣ.
Он ҷо, ки ишқ резад оинаи таҳайюр,
Равшантар аз баёнҳо мазмуни безабонӣ.
Ё изтироби ашке ё ваҳшати нигоҳе,
То кай ба ранги мижғон парвозошёнӣ?
Аз рафтани нафасҳо осор нест пайдо,
Нақши қадам надорад саҳрои зиндагонӣ.
Дарёи ишқу соҳил? Эй бехабар, чӣ ҳарф аст?
То қатра дорад ин ҷо тӯфони бекаронӣ.
То чанд санги роҳат бошад губори ҳастӣ?
Аз ваҳшати шарар кун нақши сабукъинонӣ.
Дар оламе, ки накдаш масруфи эҳтиёҷ аст,
Ибром мефурӯшӣ, чандон ки зинда монӣ.
То табъи дун насозад мағрури ихтиёрат,
Нокардан аст авло, коре ки метавонӣ,
Бе сайд дидаи дом махмур менамояд,
Қадди дутост ин ҷо хамёзаи ҷавонӣ.
Хумхонаи таманно ҷоме дигар надорад,
Муфт аст бедимоғӣ, ғар нашъа мерасонӣ.
Бедил, ғубори оҳе то ранги авҷ гирад,
Аз ҷоки сина дорам чун субҳ нардбонӣ.

www.kmt.tj

Эй хуш, сахт доғест ёди баҳори тифлӣ,
То марг боядат буд шамъи мазори тифлӣ.
Қадди дуто дар ин базм оғӯши ноумедист,
Хамёза кард моро охир хумори тифлӣ,
Эй офияттаманно, магзар зи хоксорӣ,
Ин шева ёдгор аст аз рӯзгори тифлӣ.
Эй гофил аз ниҳоят, то кай ғами бидоят?
Мӯ ҳам сафед кардӣ дар интизори тифлӣ.
Эй воқифи бузургӣ, оворагӣ муборак,
Манзил намонд, ҳар ҷо бастанд бори тифлӣ.
Моро зи ҷоми қисмат хун хӯрданест, аммо
Имрӯз ногувор аст он хушгувори тифлӣ.
То рӯзгор созад холӣ ба дида ҷоят,
Чун ашк барнадорӣ сар аз канори тифлӣ.
Чашмам ба пирӣ охир мӯҳтоҷи тӯтиё шуд,
Медошт, кош, гарде аз раҳгузори тифлӣ.
Анҷоми пухтагӣ буд огози хомии ман,
То ҳалқа гашт қомат, кардам шикори тифлӣ.
То хоки яъс безам бар фарқи эътиборот,
Як бор, кош, созанд бозам дучори тифлӣ.
Бар рағми фаръ гоҳе бар асл ҳам нигоҳе,
То кай бузург будан, эй ширхори тифлӣ?
Аз маҳди гунча хондем асрори ин муъаммо,
К-осудагӣ муҳол аст бе эътибори тифлӣ.
Охир зи ҷайби пирӣ қадди хамида гул кард
Рамзи кача нуҳуфтан дар рӯзгори тифлӣ.
Бар мӯйи пирӣ афтод имрӯз навбати ранг,
Зад хома дар сафедоб суратнигори тифлӣ.
Имрӯз коми ишрат аз зиндагӣ чӣ ҷӯям?
Рафт он ғубор, Бедил, бо найсавори тифлӣ.

www.kmt.tj

МИРЗО БЕДИЛ

САДУ ЯК ҒАЗАЛ

Муҳаррири ороиш: *А.Исоев*
Муҳаррири техникӣ: *К.Эгамбердиев*

БИ № 3693

Ба матбаа 2.06.08 супурда шуд. Ба чоп 5.06.08 имзо шуд. Андозаи 84X108 1/32. Коғази офсет. Ҳуруфи адабӣ. Чопи офсет. Ҷузъи чопии шартӣ. Ҷузъи нашрию ҳисобӣ 3,0. Адади нашр 500. Супориши № 11 Нархи шартномавӣ.

Муассисаи нашриявии "Ирфон"-и Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734018, ш.Душанбе, кӯчаи Н.Қаробоев, 17.

www.kmt.tj

3 сом

ISBN 978-99947-59-14-9

«Ирфон»

www.kmt.tj